Nr. 32 (15.122). Lwów, niedziela 12. lutego 1939. Rok LX.
Ч. 32 (15.122). Львів, неділя 12. лютого 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.060
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

†

Папа Пій XI помер

В ПЯТНИЦЮ 10. Ц. М. В ГОДИНІ 5.31 РАНО ПОМЕР ПАПА ПІЙ XI.

•

Розпорядок Митрополичого Ординаріяту:

Дістаємо до поміщення таке письмо Митрополичого Ординаріяту:

Дійшла до нас жалібна вістка з Риму, що сьогодні 10. лютого в год. 5.31 ранку упокоївся у Господі Римський Архиерей Папа Пій XI. Заки зможемо подати до відома Духовенству й Вірним пастирське послання, видане в цій справі до Вірних, Митрополичий Ординаріят поручає всім Душпастирям відправити торжественне Богослуження з панахидою за помершого Архиерея і заохотити Вірних до участи в спільній жалобі цілого католицького світа.

Від Митрополичого Ординаріяту
Львів, 10. лютого 1939.

† АНДРЕЙ
Митрополит.

Коротку вістку про смерть Папи подали ми у провінціональному виданні вчорашнього числа. Життєпис Покійного, пера о. Степана Ковалева містимо на 8-ій сторінці.

Промова мін. Ревая.

Міністр Карпатської України Ю. Ревай виголосив учора вечором у радіо промову, зміст якої такий:

Українці Карпатської України перший раз вибирають своє заступництво, свій сойм. День 12. лютого стане доказом невмирущої волі українського народу по своїй волі улаштувати своє життя. Того дня карпатські українці віддадуть свої голоси на українську, одиноку листу. День 12. лютого запишеться золотими буквами: він докаже, що даремні були ворожі сподівання скувати волю народу. День 12. лютого започаткує нову епоху в житті нашого народу. До того часу ми — каже міністр — збирали наші сили, клали фундамент. **Вибори 12. лютого будуть завершенням нової епохи в житті нашої молодої держави.** В особі провідника Карпатської України о. Волошина найшла свій вияв многострадальна доля нашого народу. Під проводом цього батька народу піде карпато-український нарід 12. ц. м. до своєї найбільшої перемоги.

В Українськім Національнім Обєднанні виступає український нарід вперше без партійництва. Ніхто не буде вже обманювати народ обіцянками. Перший раз селяни, робітники, інтеліґенція та всі верстви народу вибиратимуть не партії, а представників народу. **Воля українського народу стане законом.** До таких виборів веде український нарід Українське Національне Обєднання, що доказує своїм існуванням, що карпато-український нарід порвав уже з розєднанням політичним та національним. В Українському Національному Обєднанні українська нація представляє одну родину, яка усуне всі перешкоди на шляху до свого повного розвитку та вияву всіх своїх сил. **УНО не узнає клясових інтересів понад національні. Тому давні партійні групи мусіли бути зліквідовані і тому на їх місце мусіло прийти Українське Національне Обєднання.** Його ціль — скупчити весь український нарід Карпатської України довкола своєї організації і свого проводу, здійснити братерство нації.

Українські селяни й інтеліґенти мають стати одністю не в словах, але і в ділах. Вибраний 12. ц. м. сойм служитиме народнім інтересам; його завданням буде поліпшити ці інтереси. Буде він дбати про те, щоби всі стани Карпатської України були вдоволені, передовсім селянство та робітництво. Карпато-український сойм змагатиме до того, щоб зпід селянської стріхи прогнати голод. Селянин — фундамент держави — мусить стати заможним господарем та паном своєї землі. Вибраний сойм мусить дати такі закони, щоб матеріяльний добробут під селянською стріхою був забезпечений. Український робітник мусить дістати все, що йому потрібне. Запанує щастя та вдоволення. Влада Карпатської України й будучий сойм дбатимуть за те, щоб також інші верстви мали повну свободу й добробут, щоб запанувала соціяльна справедливість, щоб національне добро стояло понад добро особисте. На сторожі цього стоїть Українське Національне Обєднання. Його програма — приказ.

В Карпатській Україні буде одна партія — УНО, одна ідеольоґія — УНО, один провід — о. Волошин. Безприкладний послух цьому проводові є наказом хвилини. Наша молодь мусить плекати лицарські чесноти вояка. Послух — це її святий обовязок. Вчитися з джерел повного знання — це її повинність.

Соймові вибори будуть історичним моментом у тисячелітті української історії. Тому вірю, що наш вибраний сойм по виборах своєю діяльністю дасть гідну відповідь. **Наше відношення до чехів та словаків буде унормоване на засаді взаємного респектування, згідно з гаслом: ти пан, і я пан! Вірю, що наше співжиття уложиться на взаємнім зрозумінні. З Польщею та Мадярщиною хочемо жити у згоді; з карпато-українського боку не станеться нічого такого, що могло б нарушити добре співжиття.**

Наша мала держава, упосліджена частина свого народу, має велике завдання: забезпечити всім працю. Всі наші змагання піддержить наш сойм своїми законами.

Свою промову міністр Ревай закінчив закликом до єднання і змагання за перемогу у виборах до карпато-українського сойму.

Карпато-українське „Товариство для поборювання большевизму"

ХУСТ. Заходами кол, що гуртуються біля Організації Національної Оборони засновано вчора в Хусті карпато-українське „Товариство для поборювання большевизму". Збори відбулись у домівці „Січи", що була прикрашена не тільки українськими, але також німецькими, італійськими та японськими прапорами. Головою нового товариства, якого мета знищення марксизму, став Федір Ревай.

—o—

Залізнича сполука між Мадярщиною та Карпатською Україною.

БУДАПЕШТ. Як повідомляє півурядовий орган „Пешті Уйшаґ", постепенне привертання залізничого особового руху на всіх лініях, що лучать Мадярщину з Карпатською Україною, треба уважати успіхом нарад мішаної мадярсько-карпато-української комісії. Цей факт є дуже корисний для Карпатської України.

—o—

Кара смерти членам „Залізної Ґвардії".

БУКАРЕШТ. Воєнний суд у Клюж видав присуд у процесі, що його предметом був замах на життя ректора Стефанеску, виконаний членами румунської „Залізної Ґвардії". Двох обвинувачених засуджено на кару смерти, одного на досмертну вязницю, 34 на кару вязниці від 1 місяця до 12 років, 11 на грошеву кару по 5.000 леїв. 11 обвинувачених звільнено.

Греко-католики „поляки“.

Львів, 10. лютого 1939.

(К) Ми вже перестали дивуватись, коли вичитуємо дали в польській пресі найфантастичніші нісенітниці про українські справи. Нас оті „Берліни і Відні“, коли йде про вартість українства, оці „Стадіони“, коли йде про його початки, цей „терор“, коли йде про динамізм українського руху — перестали навіть іритувати. Та проте нам не вільно цих нісенітниць легковажити. Бо безліч разів показалося, що вони мали таки свій окремий вплив, свої реальні наслідки. Практика нашої дійсности виказала, що в цьому невірному чи навіть фантастичному інформуванні польського громадянства його пресою є таки своєрідна методика, своєрідна діяльність. Чи маємо пригадувати, скільки то сотень тисяч гектарів землі віддала перед 3—4 роками польська преса в українські руки і виказувала, що це наслідки приватної, чи „дикої“ парцеляції? Це була очевидна неправда, однак вона тоді була потрібна з пропагандивних оглядів. Сьогодні про це вже тихо, ця фантастична видумка своє зробила: вона спопуляризувала гасло „Ані пендзі земі“ і довела до того, що тепер нема парцеляції приватної, неконтрольованої. Подібна пропаганда про українську культуру та господарську експанзію попередила створення Секретаріяту порозуміння польських суспільних організацій, таксамо приблизно заактивізовано ревіндикацію шляхти, „здобування сходу“ польським купецтвом і ремісництвом і т. д.

Хоч — кажемо — ми перестали дивуватись і навіть почали іґнорувати ріжні фантазії польської преси про українську „динаміку“, то проте, що раз повторюємо, легковажити їх нам не вільно. Хай це буде іґнорація, переплітана зі злою волею, хай тут злосливість чергується з легковаженням, а наївність зі самопевністю, — проте ми повинні знати, що це окреслена методика уроблювати прилюдну опінію для окреслених цілей. Такі орґани, як „Ґреко-Католік“, „Воля і Чин“, „Земя і Наруд“ та „Українїка“ в „Ілюстр. Курієрі Цодзенному“, поставили собі завдання вишукувати слабі чи менше відпорні, або невпорядковані місця українського національного орґанізму, зосереджувати на них свою увагу і потім туди спрямувати активність польського громадянства. Це боротьба навіть не за стан посідання, навіть не за кращі умовини розвитку, не за порядок у міжнаціональних відносинах та навіть не за вишукування нових рівнобіжних з українськими шляхів для культурної чи господарської експанзії польського елементу. Це ми назвали б радше тубою, яка підготовлює приспішену асиміляцію. Кожний національний орґанізм отже й український має свої більш або менш відпорні іноді навіть хорі частини, які лекше атакувати і здобувати, ніж здоровіші, суцільніші. Байдуже, чи це будуть частини територіяльні, віросповідні, чи соціяльні, чи це буде Лемківщина, Гуцульщина, чи Полісся, шляхта, українці-латинники, чи мішані подружжя. Рішальна тут та умовина що вони, ці частини, з ріжних причин менше відпорні. За них ідуть змагання, які іноді кінчаються скріпленням відпору (Лемківщина), іноді частинним успіхом (шляхта, ревіндикація душ). Відмінна побутовість на ріжних територіях, ріжнородність обрядів, соціяльна відсталість, економічна залежність — ось каналики, якими можуть ззовні проникати чужі впливи, ось каталізатори, які можуть, хоч не мусять, приспішувати небажані ферменти в українському національному орґанізмі. Згадані вгорі орґани преси виробили собі окреслену методику: вишукувати такі менше відпорні місця нашого національного орґанізму і „препарувати“ їх при помочі пресової пропаґанди щоб облекшити туди проникання чужих впливів.

Ось з деяких статтей, які в цих орґанах повторюються і мають таку саме, неначе концентричну тенденцію, можемо зробити висновок, що перед нами нова „акція“. Маємо на думці статті про греко-католиків нібито поляків. Фактом є, що статистичні числа, окреслені останнім переписом населення (1931 р.), як зрештою це було і раніш, виказують ріжницю поміж скількістю гр.-католиків і скількістю українців у користь перших. Ця ріжниця сягає понад 400.000. У ній пропаґанда згаданих вгорі орґанів найшла це „невпорядковане“ місце нашого життя і поставила тезу: у Східній Галичині є понад 400.000 поляків гр.-католицького обряду. Їх не охороняє конкордат, вони здані на ласку й неласку українського „шовіністичного“ духовенства, це терен експанзії нової, змодернізованої митрополитом Шептицьким „української Церкви“, яка пливе під вітрилами „воюючого українізму“. Ці поляки греко-католицького обряду не мають, хоч їм це належиться, ані польських проповідей у церквах, ані священників-поляків гр.-кат. обряду. Вони мусять молитися, сповідатися і стикатися з українськими священниками, себто мусять піддаватися їхнім наказам і впливам, стають об'єктом денаціоналізації — під крилами Католицької Церкви. Чи це допускальне у власній державі? І тому треба „покищо“ домагатися „помочі й опіки для поляків гр.-кат. обряду, що живуть у власній державі“ („Іл. Курієр Цодзєнни“ з 6. II. ц. р.).

Скільки є на ділі гр.-католиків, які є поляками і лише по традиції не перемінили обряду на римо-католицький, годі сказати. Можна лише оцінити, що їх мінімальна скількість, яка напевно не переступає кількох тисяч душ на цілій території Галичини. Чи можна взагалі подумати, щоб сьогодні, де два коротенькі слова: „гр.-кат.“ у метриці є такою перепоною на дорозі життя, де „облегчено“ ріжними засобами перехід з обряду гр.-католицького на латинський навіть тим, що собі цього не дуже бажають, — щоб сьогодні поляки так масово хотіли стати вірними обрядові, що його їхня прилюдна опінія і майже все їхнє громадянство вважає для себе протинаціональним? І тому може навіть кілька тисяч таких „вірних“ — це надто велика цифра. Безперечно, більше є таких, що з життевого опортунізму або з причини меншої національної свідомости подали себе за поляків, залишаючися греко-католиками. Чи до цього морально хиткого елементу може католицька Церква достосувати свою тактику? Чи може вона йти за подувами льокальних вітрів, за мотивами життевого опортунізму, конюнктуральною боротьбою і справу, яку треба залишити совісти кожної одиниці, підносити до елементу церковної політики? Таж ця церковна політика повинна спиратися на постійности, життевій конечности, і соціольоґічній закономірности, а не на припадку і ваганнях будня. Нам видається, що з цього „менше відпорного місця“, яке в українському національному орґанізмі відкрили ріжні „Ґреко-Католіки“, Ікаци і „Земі і Народи“, важко буде зробити статтю конкордату [illegible]. Інша річ що на намагання засимілювати [illegible] „поляків“ мусимо бути приготовані.

І справді „акція“ вже перейшла з преси [illegible] терен. Маємо відомости, що в одній громаді понад 30 гр.-католиків зажадало проповідей [illegible] польськи. Тут і там доходять до нас слухи, що батьки римо-католики та навіть греко-католики домагаються у школах для своїх дітей гр.-католиків навчання релігії в польській мові. Безмовно, ці відокремлені досі випадки (не без інспірації ззовні) можуть перейти [illegible] ширшу, дириґовану згори акцію. Нашим обов'язком звернути на це увагу українського громадянства.

При нагоді заторкнемо ще одну справу, хоч і мимоходом. Це справа римо-католиків українців. Є їх у Сх. Галичині безперечно [illegible]сятеро більше, ніж гр.-католиків справжніх поляків. Нам відомо багато призвищ [illegible] українців інтеліґентів, які є римо-католицького обряду. Чи не слід би їм зорганізуватись і [illegible]няти продуману громадянську акцію, щоб [illegible]бути собі відповідні права в латинській Церкві? Чому українці римо-католики не можуть домагатися українських проповідей і [illegible] богослужень у костелах? Адже це їхнє [illegible] право! Ми повинні розбуджувати нашу [illegible]ність незалежно від анальоґічної польської [illegible] тому незалежно від того, що станеться з [illegible]тинку гр.-кат. „поляків“, ми таки мусимо [illegible]тивізувати наших латинників українців. [illegible] справа стара, має свою кількасотлітню історію, одначе вона у нас занедбана. На цьому відтинку маємо вже втрату десятків тисяч українців латинників, які зденаціоналізувалися в останніх роках. Тому нехай акція з приводу гр.-кат. „поляків“ пригадає нам, що мусимо відробити подібні наші занедбання. Колиж зачнемо їх [illegible]робляти, подякуємо „Ґреко-Католікові“ і [illegible] за пригадку...

Швайцарські вольонтери

в армії еспанських большевиків.

(Від власного кореспондента)

Женева, 4. лютого 1939.

Часи міняються і ми міняємося з ними, казали старі римляни. Ця правда має силу і тепер, зокрема у відношенні до Швайцарії. Колись швайцарські ляндскнехти служили у війську майже всіх тодішніх европейських держав, тепер вони можуть служити лише у ватиканській ґвардії не входячи в конфлікт зі швайцарськими законами. Зрештою, маючи все досить роботи дома, сучасні швайцарці й охоти до служби у чужому війську не виявляли. До служби в еспанськім „республиканськім“ війську спонукало нечисленних швайцарських молодиків не так безробіття чи охота до пригод, як безоглядна комуністична демаґоґія та добра заплата. Даючи себе звабити до Еспанії вони знали, що порушують швайцарські закони, бо свого часу уряд, преса і розсудливі політичні кола Швайцарії виступали гостро проти злочинної аґітації московських аґентів у межах Федерації. Але ті, що до Еспанії всеж пішли, не припускали, що війна може випасти для большевицької Еспанії та вольонтерів на її службі так неславно. Ціла траґедія цих збаламучених і звабленцих ріжними обіцянками „добровольців“ буде відома з усіми її подробицями не раніше остаточного кінця громадянської війни в Еспанії і дасть справді відстрашливий образ московської акції в Европі. Вже й те, що дісталося вже ріжними шляхами до европейської преси, дає деяку уяву про жахливі відносини в інтернаціональних бриґадах. Деякі держави дошукуються даремно цілих відділів своїх „вольонтерів“, які свого часу вже [illegible] своє рішення вернутися до батьківщини і [illegible]ли після цього невідомо де.

На тлі цієї жахливої справді „інтернаціональної“ траґедії, в часі, коли президент Рузвельт заявляє ніби, що межі його країни [illegible] сунулися до Франції, а потім заперечує [illegible]че, що він казав це, коли московський уряд [illegible]ва дипльоматичні взаємини з Угорщиною [illegible] тяглися вже цілі чотири роки, в тих [illegible] чотирьох сотень швайцарців, яких [illegible] судова кара по повороті з Еспанії, має [illegible] лише епізодичне значіння. Але ця [illegible] характеристична [illegible] значна справа незвичайно [illegible] лиш для самих внутрішніх швайцарських [illegible] носин, але і для цілої еволюції европейської [illegible] думки в еспанській справі. У справі [illegible] ських вольонтерів в Еспанії відбулися [illegible] скусії у Федеральній і Національній [illegible] швайцарська преса ріжних напрямків [illegible] ла багато паперу на полеміку з цього [illegible] Офензиву почали властиво комуністи і [illegible] лісти з небагатьома ліберальними [illegible] ками домагаючися від законодатних [illegible] переведення закону про амнестію для [illegible] ських учасників еспанської війни. Але [illegible] справу на політичний ґрунт „представників [illegible] скви“, як їх титулують тут у полеміці [illegible] палі їх політичні противники зробили [illegible] терам“ не кращу присугу з батьківщини [illegible] посилаючи їх до Еспанії. Переважна більшість [illegible] швайцарського громадянства [illegible] „членів [illegible] шуче проти безкарности [illegible]

...ького стоваришення“, до якого належали всі вольонтери.

На засіданні Національної Ради виступив з великою промовою і відомий женевський ватажок так званих „москутерів“ доводячи, що „швайцарці брали в Еспанії участь у боротьбі, яка і для Швайцарії є вирішальна, бо якби республіканці перемогли, то і ми були б більш забезпечені. Ті швайцарці, які не належали до швайцарського війська, а билися в Еспанії, не послаблювали сили власного війська...“ На промову цю, вислухану дуже холодно цілими зборами, відповів посол Рор заявляючи між іншим, що бракувало б ще лише того, щоб соціялісти вимагали від уряду памятника для тих, що билися в Еспанії, післані туди швайцарськими провідниками народнього фронту в Еспанії. Посол з кантону Вод, Ґорберат, заявив, що „саме аґітація розвинута на користь швайцарців, ...их до Еспанії не дає змоги признати їм амнестію, бо це було б капітуляцією перед партійними впливами“. Вирішальною була промова радника Бавмана, який заявив між іншим, що „амнестія була б актом не права, а політики, а політичних причин для її застосування нема.

Хоч Швайцарія і має свою власну інтерпретацію поняття невтральности, але мусить уважати на відносини, які панують за кордоном...“

При голосуванні пропозиції про амнестію висловилися 93 посли проти і 71 за неї. Ця меншість складалась із комуністів, соціялістів, кількох членів молодо-селянської партії та окремих ліберальних і незалежних послів.

З погляду суспільної психольоґії справа швайцарських вольонтарів у Еспанії цікава особливо в обличчі сучасної страшної втечі десятків тисячів катальонських жінок, дітей і старців до Франції. Лише частину їх гонить терор і насильство переможених большевицьких банд, але поважну частину гонить просто паніка виплекана безупинними фантастичними оповіданнями большевицьких аґітаторів підчас двох років про жорстокости національного війська супроти цивільного населення. Для найбільш неперебірчивої аґітації проти „буржуазних“, а потім „фашистівських“, держав мали московські аґенти на Україні майже двацять років часу. Отже з наявністю запаморочених елементів на Україні мусить числитися кожний, хто хоче оцінювати тверезо тамошні відносини. Кому доводилось зустрічатися з молодими людьми з Совітської України, той міг переконатися, що відвічної ворожнечі проти Московщини, збільшеної політичними переслідуваннями рідні чи приятелів молодиків большевикам не пощастило ані викорінити, ані навіть зменшити, але в багатьох випадках пощастило защепити якусь містичну ворожнечу до „фашистів“.

М. Данько.

З польської преси.

Мадярщина чи Чехословаччина?

Історія з ген. Прхалею викликала в польській пресі цікаву дискусію. Один її голос ми реферували в ч. 24. „Діла“ п. н. „Хто дасть більші ґарантії?“ Автор статті п. н. „Справа Хусту“ в осерівському „АБЦ“ піддав думку, що з огляду на те, що Польща розчарувалася політикою Мадярщини, треба поставити на чехословацьку карту, тимбільше, що останні ходи Чехо-Словаччини в Карпатській Україні дають надію на зміну політики в тій справі. Цю статтю реферувало львівське „Слово Народове“ (ч. 39 з 8-го лютого ц. р.) з таким коментарем: „Висилка ген. Прхалі свідчить у всякому разі про деяку самостійність чеської політики. Чехи хочуть утримувати з Польщею добрі взаємини. Очевидно, вони залежні від Німеччини, але не роблять для Німеччини нічого крім того, що мусітимуть робити.“

Статтю на ту саму тему вмістив також варшавський „Час“ (ч. 40 з 9-го лютого ц. р.) п. н. „Порівнюємо співпрацю з Мадярщиною“.

„Ліквідацію диверсанду (цей термін повторяється чотири рази в цілій статті — прим. ред.) — пише п. (йм) — яким стала після віденського арбітражу Підкарпатська Русь, признала ціла опінія за вимагання державної раціі з двох причин: 1. йшло нам про ліквідацію бази української ірреденти, якою є Русь у своїй теперішній формі. 2. цим шляхом ми хотіли одержати спільну границю з заприязненою з нами від століть Мадярщиною. Зміна цього становища була б умотивована тільки тоді, якби ми мали дійти до висновку, що Прага скоріше зліквідує українську ірреденту на Руси ніж Будапешт та що скоріше приязнь з Чехословаччиною скріпить становище Польщі ніж приязнь з Мадярщиною.“

Хоч можна ствердити радикальну зміну в політиці Чехословаччини — пише п. (йм) — то все-ж ані напрям політики празького уряду ані настрої чеського громадянства не дають підстав до того, щоб Польща випустила з рук мадярську карту і почала гру чеською.

„Політика празького уряду сьогодні під дуже сильним впливом Німеччини. Цей вплив є напевно і надалі буде багато сильніший ніж на Мадярщині, хочби з уваги на положення Чехословаччини, окруженої з усіх боків німецьким морем. Поки увага Райху звернена на захід, доти той вплив не вдарив в інтереси Польщі, доти можемо рахувати, що празький уряд вестиме на Руси політику, яка відповідає нашим інтересам. Але положення може змінитися. Німеччина може знову звернути своє зацікавлення на схід і тоді автоматично всі ті небезпеки, яких ми ще пару тижнів тому побоювались у звязку з існуванням карпаторуського диверсанду, віджинуть наново.“

Автор бере під увагу думку, що приязне відношення Польщі до Чехословаччини може мати рішальний вплив на те, щоб вона унезалежнилась від Берліна. Хоча в цьому твердженні автор бачить трохи правди, тимбільше, що настрої чеського громадянства не йдуть впарі з політикою празького уряду, то

„все-ж треба мати на увазі, що коли чехи настроєні ворожо супроти Берліна, то їх почування супроти Польщі не кращі. Отже положення в Чехословаччині виглядає так, що там є уряд, що пристосовується принайменше в засадничих лініях до суґестії Берліна, і є громадянство, що наставлене ворожо до Польщі. Кожний признає, що це, бодай тепер, досить кріхкі підстави для польсько-чеської приязни і співпраці.“

Автор не захоплений і політикою мадярського уряду Імредія, якої незалежність він ставить під знак запиту. Але тут він бачить реальні можливости для польської політики скріпити незалежність мадярської політики. Дотого-ж для автора не без значіння недавня заява мадярського міністра закордонних справ у парляменті і приязне відношення мадярського громадянства до Польщі. Тому автор доходить до висновку:

„Радше Мадярщина, ніж Чехословаччина при тісній співпраці з Польщею зуміє опертися чужим впливам, отже радше ця перша держава ніж друга зуміє зробити у Підкарпатській Руси належний порядок, що відповідає нашим інтересам.“

П. (йм) не уважає, що в інтересі Польщі є загострювати взаємини з Чехословаччиною, але твердить, що коли має вибирати співпрацю з Мадярщиною, оперту на спільну границю, чи співпрацю з Чехією, яка відділяє Польщу від Мадярщини — то вибирає перше.

—o—

Як відбуваються вибори?

Виборча комісія карпатоукраїнського міністерства внутрішніх справ видала інструкції у справі виборів до сойму. Міністерство повідомляє, що як важну прийнято тільки одну кандидатську листу УНО та меншинових рад. Виборці голосують у той спосіб, що спис кандидатів вкладають у коверті до урни. Виборці, що не годяться із листою кандидатів, вкладають коверту порожню. Округа Великий Березний матиме 34 виборчих льокалів, Іршава 49, Перечин 23, Середнє 42, Севлюш 42, Свалява 46, Чинадіїв 9, Хуст 49, Рахів 41, Волове 64 і Тячів 54.

У звязку з виборами приїхав до Хусту, як ми вже повідомляли, державний секретар інж. Кармазін із двома урядовцями німецької секції. Інж. Кармазін був на виборчих сходинах у Драчині к. Сваляви та в Хусті. Крім цього ще перед виборами інж. Кармазін відвідає Німецьку Мокру, Устьчорну і Рахів, в яких живе багато німців.

СПІЛЬНА АРАБСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ НА ЛЬОНДОНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ „КРУГЛОГО СТОЛА“.

Після цілоденних переговорів дійшло між арабськими представниками до порозуміння щодо участи в нарадах делеґатів „партії народньої оборони Нашашібі.

Утворено спільну делеґацію, до якої ввійшов Нашашібі та його прихильник Яків Еффенді Фаррі.

З церковних справ у Карпатській Україні.

АРХИПАСТИРСЬКІ ВІДВІДИНИ ПРЕОСВ. НЯРАДІЯ.

Хуст, 2. лютого 1938.

Дня 26. січня ц. р. відвідав Преосв. Нярадій у товаристві о. протоігумена Булика Сваляву, де саме тоді відбувся третій зїзд деканів тутешньої епархії. Два перші зїзди деканів відбулися в Хусті у перших днях грудня м. р. і в Михайлівцях 15. XII. м. р. Останній свалявський зїзд був заступлений деканами головно з округи страбичівської аж до воловецької та з ужанської і турянської долини. Через такі зїзди має Преосвященний нагоду ввійти у безпосередній контакт з провідниками поодиноких деканатів та ближче познайомитись із станом парохій, їх потребами і недомаганнями та видати відповідні інструкції своїм співробітникам в управі просторою епархією.

Не зважаючи на перевтому, вибрався Преосв. владика в неділю 29. січня на Гуцульщину і відвідав Богдан і Рахів. Богданці, хоч приїзд владики мав радше приватний характер, зробили своєму архипастиреві сердечне приняття. Після 10. години ранку велике число вірних враз із шкільною молоддю та зорганізованими січовиками привитали Преосвященного при тріюмфальній брамі устами свого старости, що поздоровив владику на своїй рідній землі та у своїй державі, висказав побажання, щоб український нарід міг святочно витати своїх, а не чужих владик у золотоверхім Києві. Від місцевої лісової управи привитав владику її відпоручник. На вступі на церковний двір іменем шкільної дітвори привитала владику теплим словом дівчинка, а при церковних дверях іменем усіх своїх вірних поздоровив Преосвященного місцевий парох о. Іван Егреші. Після того зачалася співана соборна Служба Божа, що її служив місцевий парох враз з епископським секретарем і діяконом василіянином Іваном Кухаром, що саме день передтим приїхав з Югославії, щоб приняти з рук Преосвященного ступінь пресвитера. По евангелії промовив до зібраного народу сам архипастир і по свому звичаю гарячим серцем завзивав вірних до єдности, згоди, солідарности і витривалої та жертвенної праці, бо саме того вимагають потреби народу і молоденької держави. Приявні так і повисли на устах проповідника і глибоко клали слова свого батька і владики у свої серця. Рідке і цим разом дуже сердечне торжество скінчилося внесенням многоліття духовним і владним достойникам та всьому українському народові. Богданці горді з того, що саме їх громада мала щастя перша витати у себе нового архипастиря.

З Богдану поїхав Преосвященний до Рахова, де після привитання місцевим парохом і намісником о. Петром Демяновичем був приявний на вечірні, після котрої промовив до битком наповненої церкви. Вірні так і ловили кожне слово свого владики, що закликав їх до молитви і привязання до Христової католицької Церкви. У наших національних змаганнях мусимо спиратись на Христі, Його правді і помочі.

Уже смерком поступив Преосвященний ще до церкви в Акна-Рахові, де після короткого молебня виголосив сердечне слово до вірних, заохочуючи їх до постійности у вірі та до молитви і праці.

Пізним вечором вернувся владика домів з тим, щоб у чергових неділях увійти знову в контакт із своїми священниками й вірними та ободрювати їх до служби Богові і свому народові.

Взагалі треба сказати, що українське населення переживає тут не тільки підем національний (що є річю зрозумілою), але й релігійний. Пособлює тому підемові саме ревна архипастирська праця Преосв. Нярадія. О.

Безплатна реклама для Маслосоюзу.

„Слово Народове" з 5. і 7. лютого ц. р. у своїх двох статтях (що разом творять цілість) п. н. „Чи на те основували „Міську Звйонзкову Молочарню", щоб рятувати Маслосоюз перед бойкотом поляків?" і в другій „Зірвати з Маслосоюзом!" — подає нам цікаву картину з ділянки молочарства. Але даймо слово авторові:

„Львів не має щастя до польського молочарства, хоч має багато даних на те, щоб під цим оглядом було багато краще. Тому, що у Львові польські консументи творять велику більшість і багато підприємств, що зужиткують велику кількість молока, є в польських руках, польське молочарство повинно стояти на першому місці і мати рішальний вплив на молочарський ринок. Тимчасом справа стоїть зовсім інакше. На перший плян висунувся Маслосоюз зі своїми численними крамницями і добре зорганізованою мережею доставців-кооператив у терені."

Дальше відповідає автор статті на поставлене собі питання: „Чому поляки доставляють молоко до руських кооператив?" так:

„У звязку з цим станом трапляються часто випадки, що поляки навіть у підльвівських селах доставляють молоко до руських кооператив. На кім тяжить відповідальність за це? Треба признати, що на цей стан вплинуло кілька причин. Одна з них, хоч не одинока — це браки, що були і є в польській молочарській організації на терені Львова. Здавалося, що буде краще, як з молочарського ринку зникне „Львівське Апровізаційне Заведення", яке в молочарському відділі покінчило дефіцитом у висоті 600.000 золотих.

„На його місце покликано до життя „Міську Звйонзкову Молочарню" — зареєстровану спілку з обм. відп. у Львові. Як її спільники увійшли: „Малопольський Молочарський Звйонзек" зі своїми розкиненими по місті крамницями, міське самоврядування, дідичі і деякі молочарські, головно підльвівські кооперативи.

„Вже зібрано фонди й одержано відповідні кредити на будову модерної молочарні у Львові, бо теперішня — це справді старе доробало і не має відповідного технічного уладження".

Згадавши про деяке оживлення праці Міської Молочарні в терені, автор пише дальше:

„Але ця акція в порівнянні до організаційних і господарських потреб та можливостей була недостаточна і Маслосоюз щораз сильніше закорінювався в терені та платив селянам за молоко кращі ціни. Доходило до того, що в мішаних селах поляки з браку польських молочарських станиць — носили молоко до молочарень Маслосоюзу."

Але ситуація, на думку автора статті, покращала, коли: „В листопаді м. р. після відомих подій у Львові польські львівські консументи прозріли і почали купувати набіл у крамницях „Малопольського Звйонзку Молочарського". Міська Молочарня платила своїм доставцям-кооперативам так, що її конкуренційна здібність зрівнялася з Маслосоюзом. Маслосоюз не мав де подіти свого молока. Грозило йому заломання (!?), на всякий випадок поважні втрати. Тоді знайшлися поляки, що пішли Маслосоюзові на руку."

„Міська Молочарня Звйонзкова" почала брати від Маслосоюзу молоко, хоч тратить на цьому, бо, як нас інформують, платить за нього вищі ціни, ніж своїм доставцям-полякам. Частину цих втрат Міська Молочарня постановила в останньому часі перекинути, через обнижку ціни молока на 1 сотик на літрі, саме на своїх доставців."

Автор подає вияснення Міської Молочарні, що — мовляв — у цей спосіб вона боронить продуцентів перед ще більшими втратами, бо Маслосоюз намагається всіми силами обнизити від нового року ціну на молоко на львівському ринку на дальших 2 сотики, і тепер поставив ультимат та зарядив, щоб відбирати від нього деяку кількість молока, бо інакше безоглядно обнизить ціну".

„Дійсно обнижка ціни на дальших 2 сотики на літрі молока була б великою втратою для хліборобства, яке у висліді по потрученні 1 сотиків, що їх побирає Міська Молочарня і 3 сотиків на кошти транспорту й адміністрації сільської відбірні молока діставало б 11 сот. за літру повного доброго молока."

Тому „Молочарський картель, де про ціни рішає Маслосоюз і то з утратою для хліборобства, передовсім польського, недопускальний в ніякому випадку, головно тепер, коли Маслосоюз — завдяки незарадности чи приглядному положенню польського молочарства намагається зліквідувати наш стан посідання в цій ділянці."

„Політика Маслосоюзу досить проста: ... мати, навіть розвинути коштом польського ... стан посідання. Бо вже при перекидані ... на молоці, що його доставляє Маслосоюз ... польські кооперативи — ці кооперативи ... дуть менше виплачувати селянам, ніж кооперативи руські і в цей спосіб самі зліквідуються ...

Якщо Маслосоюз виконає погрозу і ... зить ціну, то ця втрата дітке — на думку ... ра — теж і сам Маслосоюз, „тому треба ... гайно зірвати цю нездорову і самогубну ... працю"."

Вкінці автор признається: „Здаємо собі справу, що і Міська Молочарня і її ... мірки, як нові станиці, що не мають ... уладження і яким так тяжко здобути собі ... ставців та консументів, не можуть успішно ... тиставитися ні фінансово ні організаційно ... Маслосоюзу. До цього треба ще такої ... ки для польських консументів Міської ... чарні, щоб вона могла свої обороти ... кратно помножити."

„Польське громадянство зробить ..., мусить мати певність, що купує польське ... ко, а не молоко Маслосоюзу."

До цих статтей „Слова Народового" ... ємо ніяких наших коментарів, бо хто вміє ... но читати, той зрозуміє теперішній стан і ... рі" інтенції редакторів зі „Слова Народового".

Ренегат фабрикує фальшиві вістки.

„А-Зет" ч. 33 подає від свого хустського кореспондента:

Мадярське радіо пустило вістку, що в Хусті виконано атентат на ген. Прхалю та що замаховцем був Олекса Рушак (не Лущак, як подала польська преса), якого арештували. Це проста видумка, бо ніякого атентату не було. Згаданий Рушак живе справді в Хусті. Він був колись членом комуністичної партії. Злобні вістки мадярського радія про атентат вяжуть з особою б. заступника хустського старости Олександра Барабаша, який по віденському рішенні втік із Хусту і є капітаном мадярського терористичного відділу „сабатчапаток". Барабаш, колись великий комуніст, став згодом бродіївцем і великим противником своїх давніших політичних переконань.

НОВА ПРОМОВА КАНЦ. ГІТЛЄРА?

„Ексчейндж Телеґраф" подає з Берліна, що з нагоди спущення на воду першого 35.000-тонного воєнного судна в Гамбурґу, яке відбудеться на другий тиждень і в якому візьме участь теж канцлер Гітлер, імовірно канцлер виголосить нову промову.

РУМУНСЬКИЙ ВІЦЕПРЕМІЄР — ГОЛОВОЮ РАДИ ОБОРОНИ ДЕРЖАВИ.

Віцепреміер Калінеску, що є заразом міністром внутрішніх справ та оборони, став головою ради оборони держави

У змаганні за перебудову господарського життя.

Перший Зїзд голов та секретарок Філіяльних Секцій Господинь при Краєвім Господарськім Товаристві „Сільський Господар".

Дня 1. лютого ц. р. відбувся І. Зїзд голов та секретарок філіяльних та відпоручниць кружкових Секцій Господинь при Краєвім Господарськім Товаристві „Сільський Господар", у якім взяло участь 93 особи. Зїзд відкрив голова Т-ва **Мирон Луцький**, який привитав делегаток в імені Головної Ради „Сільського Господаря" та передав провід нарад голові Головної Секції Господинь п. сен. **О. Кисілевській**. Перебираючи провід п. Кисілевська в короткій промові звернула увагу приявним на перебудову цілого господарського життя, яке саме під цю пору відбувається та на те, що як ми хочемо справді йти в парі з вимогами часу та не лишатись позаду, мусимо до цеї перебудови достосуватись. „Одна з найважніших господарських праць — це господинська робота, без якої наші господині, ні наше село обійтися не можуть. Потім п. Кисілевська запросила до президії делегаток: І. Паарову (Яворів), Т. Калиневичеву (Буськ), І. Бачинську (Перемишль), А. Кордубову (Тернопіль), С. Воркунову (Борщів), М. Весоловську (Стрий), М. Барабашеву (Львів-повіт), Р. Врублевську (Товмач), П. Хамор (Бережани), та на секретарок: С. Ясінську (Станиславів), інж. Л. Колтунюк (Львів).

Потім **д-р Х. Кононенко** здала звіт з діяльности Головної Секції і представила плян праці на будуче. Зі звідомлення ми довідалися, що перші роки діяльности присвячено передовсім організаційній ділянці та що тепер Головна Секція Господинь обєднує 54 кружкових секцій, з яких є 22.032 членів. Започатковано в секціях широку господарську працю, уладжування всяких курсів і конкурсів, як нпр. домашнього, подвіряного та полевого господарства, чистоти та гігієни хати, птахівництва, городництва і т. п. Таких курсів було поверх 360 в цілому краю, не вчисляючи сюди цілої низки коротких, одноденних курсів. Крім праці в терені Гол. Секція уладжує щороку у Львові 6-місячні курси господинських інструкторок, з яких виходять фахові сили для праці (інструкторки та організаторки). Що торкається праці на будуче, Головна Секція **має в плані:** 1) уладжувати курси — як ось 6-місячні курси для господинських інструкторок, курси для порідниць секцій господинь, наладнати діловодство і в тій цілі уладити кілька курсів діловодства, далі 3-місячні курси для сільських дівчат при філіях „Сільського Господаря"; 2) організувати конкурси: городництва, птахівництва, чистоти хати, подвіря та цілого обійстя, годівлі поросят і т. п.; 3) поширювати пресу, головно „Жіночу Волю" і „Жіночу Долю", „Сільський Господар", „Сад і город", „Народне Здоровля" та „Кооперативну Родину" та закладати бібліотечки по поодиноких секціях господинь; 4) працювати над розбудовою домашнього промислу, головно жіночого та над його збутом.

Після того кожна делегатка здавала звідомлення з діяльности своеї філіяльної секції та праці в терені. Над звітами вивязалась дуже жива дискусія, в якій забирали слово делегатки: М. Хоминова (Самбір) про співпрацю секцій господинь з іншими установами, Дидик (Бережани), М. Мацех (Львів), С. Ясінська (Станиславів), І. Паарова (Яворів) про контрактування яєць, домашній промисл та денаціоналізацію дітей, П. Барабашова (Львів-повіт) про потребу поширення преси на селі С. Магунова (Єзупіль) про вагу праці секцій господинь, Т. Калиневичева (Буськ) про поділ праці між інструкторками, А. Куйдич (Дрогобич) про ріжні ділянки праці секцій господинь, про вистави та перешкоди в їх уладжуванні, М. Скурська (Зборів) Я. Сайовська (Калуш) про наладнання збуту сушеної ярини про відтяження жінок у праці мужчинами, А. Запороцька (Тернопіль) про дописи в пресі, І. Домбчевська (Львів) про потребу поширення кооперації на селі, Н. Онищук (Петрилів, пов. Товмач) про відтяження жінок у праці мужчинами, І. Бачинська (Перемишль) про поділ праці між інструкторками та кооперативними пропаґаторками, А. Кордубова (Тернопіль) про наладнання справи вкладок зі секціями господинь та філіями „Сільського Господаря", З. Ганаковська (Товмач) про кооперативи здоровля та інж. Лапчук, про використування народніх звичаїв при уладжуванні свят. Всім дискутанткам відповідала референтка д-р Кононенко. Опісля на внесок Комісії Матки, в якої склад входили інж. О. Дучимінська (Львів), М. Поповичева (Калуш) і С. Воркунова (Борщів) вибрано одноголосно нову управу Головної Секції, в склад якої входять, як **голова сен. Кисілевська**, і далі пп. І. Паарова (Яворів), А. Кордубова (Тернопіль), Т. Калиневичева (Буськ), М. Хоминова (Самбір), Д. Хроновятова (Львів), І. Бачинська (Перемишль), М. Весоловська (Стрий); заступниці: Анна Гузій (Олешів) та С. Магун (Єзупіль).

Далі п. І. Паарова відчитала резолюції, які присутні приняли одноголосно. Ці резолюції, в яких заторкнені господарські й організаційні справи, справи курсів, релігійного виховання, друкованого слова, здоровля, опіки над дітворою та взаємин з іншими організаціями, будуть у цілости надруковані в „Сільському Господарі". Відспіванням національного гимну закінчено наради, що тягнулися від 10-ої рано до 6-ої веч.

Дня 2. лютого пополудні відбулися наради інструкторок, що працюють при філіях „Сільського Господаря". Наради торкались професійних справ інструкторок та ріжних ділянок їх праці. Дискусія була дуже змістовна й оживлена. Вислідом цих нарад були резолюції, що торкаються платень, суспільних обезпечень, часу відпочинку та ін. На підставі рішення наради основано Секцію Інструкторок при Т-ві Українських Агрономів та вибрано управу в такому складі: голова — Леся Гриник-Куйдичева, секретарка — Марія Юзич, скарбник — Марія Мацех, члени: Марія Скурська і Мелянія Коцко. Нарадами проводила д-р Харитя Кононенко, у президії були пп.: Л. Куйдич і М. Скурська, секретарювала М. Юзич. Крім інструкторок „С. Г." взяло участь у тих нарадах багато гостей, між іншими голова Головної Секції Господинь п. ред. О. Кисілевська.

Дня 2. і 3. лютого в передполудневих годинах відбувся доповняльний курс для інструкторок птахівничих господарств, на якому звернено велику увагу на справу контрактування яєць, що під цю пору має особливе значіння.

Яканебудь згода з українцями неможлива.

Колишній маршал Тромпчинський про українців.

В „Політиці" (ч. 3 з 10-го лютого ц. р.) появилася розмова з колишнім маршалом сойму і сенату Войцехом Тромпчинським, відомим ендецьким політиком. У розмові, яку перевів А. Кляфковський, була мова і про маршала Пілсудського і про консолідацію, і про нову виборчу ординацію до сойму. І впало також — тепер така мода — слово і про українців.

— На мою думку справа української меншини — це одна з найважніших проблем, що тяжить на майбутности Польщі. Я був довгі роки великим приятелем українців, але переконався, що **яканебудь згода з ними неможлива.** Крім цього вони рішені працювати на шкоду Польщі, особливо як німецьке знаряддя. Я переконався про те з паперів Союзу Гакати, які я опрацьовував разом із померлим бл. п. Крисяком. Перед 10 роками я випадково відбував у Карльсбаді довгі конференції з митрополитом Шептицьким. Але саме тоді ми дістали з Женеви вістку про виступи посла Левицького на конґресі національних меншин проти Польщі. Розмови з митрополитом Шептицьким покінчилися висновком, що **з теперішнім українським поколінням взагалі нема що дискутувати. Боротьбу з українцями, щоб їх переконати, що угода з Польщею лежить у їх власному інтересі, треба вести згідно з засадами права, але безоглядно.**

Трупи й умираючі -- умерлому.

(З приводу смерти о. д-ра Т. Мишковського).

В неділю 5. ц. м. сповістили клепсидри про смерть о. д-ра Тита Мишковського. Тому, що покійний належав до т. зв. москвофільського напрямку і там брав діяльну участь, клепсидри всі — за винятком двох — були писані з російська.

Колиж приглянутися ближче тим „з російська" писаним клепсидрам, то не можна не запримітити, що вони цілком не звеличали памяти покійника. Бо і якже може бути інакше, коли ми бачимо клепсидру від „Ґаліцко Русской Матици", общества, котре від багатьох **не літ, але десятків літ не проявляє ніякої діяльности?** (Вся діяльність, видно, кінчиться на тім, щоб виписувати клепсидри своїм б. членам, зперед десятків літ. — Прим. складача). І колиб не дім при вул. Жовківській ч. 28, що становить власність того трупа-общества, то по нім дотепер був би вже і слих загиб.

Не ліпша і друга клепсидра, від о-ва „Русская Школа". Бо коли „Ґаліцко-Русская Матица" — старе общество-труп, то тимбільше трупом є „Русская Школа" — общество повоєнне. Дивуватись хіба можна, що пок. о. Тит Мишковський, що то почував себе русским лиш у границях Галичини та був найчистішим і найчеснішим католиком-унійтом, дав себе заманити і втягнути до того нереального у нас експерименту з о-вом „Русская Школа", котре засновано не знати на що і для кого. Те об-о, якби навіть і було дістало дозвіл на відкриття російської школи, то та школа була б світила пустками, бо наші доморослі „русскіє" користають то з українських, то з польських, або й евангелицьких шкіл, а російські еміґранти користають залюбки й виключно з сусідських шкіл. Крім того покійник, хоч і був русофілом, ніколи не був поклонником „неділимої".

Також і третю клепсидру від Р. С. С. (Русско-Сел. Организації) необдумано і непотрібно приліпили до мурів Львова. Відомо всім, що покійний як професор університету, як професор Богословської Академії, отже як учений, займався виключно науковими справами і бокував від політики, саме і головно від тої карколомної неділимської.

Дальша клепсидра також від трупа, зза гробу: від т. зв. Талергофського Комітету. Той самозванчий комітет народився з сухотами і в 1934 р. на сухоти вмер. Правда, в тім році той хворий комітет дістав протисухітничий застрик з щедрих рук великих русcских народніх „діятелів" і покровителів з таких фірм, як „Народний Дім" і Ставропигія, але той застрик поміг лиш на один день. Саме в тім році відбувся, здається вже останній зїзд талергофців (і неталергофців — прим. складача), заходами і щедрою підмогою тих добродіїв, чи пак тих установ. Крім того тому останньому зїздові сприяла значна залізнича знижка, яка бадьоро вплинула на сухітничий організм Тал. Комітету. Не менше бадьорий вплив на той комітет мав також і безплатний гуляш для учасників з військових полевих кухонь, що талергофцям і неталергофцям так дуже смакував. Як відомо, о. Т. Мишковський у Талергофі не був, тому клепсидра того комітету ніпричому.

Дальше була ще клепсидра ніби від живого, але вмираючого вже „О-ва Русских Дам". Не відречі буде сказати, що це о-во є старим пережитком, коли подумати, що престоли повалились, пануючі пережились, усі „гоф-дами" порозходились, а лиш одні-одинокі, здається, на цілій земській кулі „Русскія Дами" у Львові не перемінились та на все великими „Русскими Дамами" на папері залишились. Воно ніби похвально, що ті унікати-дами не забули на свого почесного члена, але можна було вшанувати його не конче російською клепсидрою.

Шеста клепсидра була від умираючого о-ва ім. М. Качковського, котре колись між нашим народом було дуже популярне, мало чимало членів та видавало пожиточні книжечки. Тепер це о-во ужиrає. Старші письменники або померли або поволи вмирають, молодих нема, а як дехто і написав би що, то о-во не має фондів не то на авторський гонорар, але навіть на друкарню. Воно лиш тому ще не похоронене, що має свій власний дім у Львові, подібно як і „Ґаліцко-Русская Матица".

Вкінці сема „з російська" написана клепсидра була від „Русских Студенческих Организацій". Ну — колиб так ту клепсидру прочитав чужинець, то подумав би, що тих „Русск. Студ. Орг-цій" у Львові маса, а русских студентів ще більша маса. Тимчасом воно так страшно не є: ні то організацій, але і „русских студентов" цілком обмаль. Нема! — А шумний напис на клепсидрі — це самодурство і гохштаплерство.

Восьма й остання клепсидра, написана „з російська" була одинока від живих, бо походила від живої сестри і рідні покійника.

Врешті були дві українські клепсидри, що не потребують ні коментарів ні пояснень.

Прохожий.

Амбасадор чи посол?

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ВИСИЛАЄ ДИПЛЬОМАТИЧНОГО ПРЕДСТАВНИКА ДО БУРГОСУ.

Як подає „Парі Міді", в суботу вирішить французький уряд справу дипльоматичного представника в Бурґосі; ще не відомо, чи матиме він ступінь амбасадора, чи посла.

У хвилині, як Франція визнає „де юре" національну Еспанію, національний уряд перебере будинок париської еспанської амбасади, де тепер мешкає червоний амбасадор Мартінез Паскуа, від кількох днів теж през. Азана.

Першим амбасадором національної Еспанії буде Кінеос де Леон, довголітній королівський амбасадор.

ПІД ЯКИМИ УМОВИНАМИ ҐЕНЕРАЛ МІЯХА ПОГОДИТЬСЯ НА КАПІТУЛЯЦІЮ?

„Парі Міді" твердить, що національний уряд веде переговори з генералом Міяхою, вождом мадридського фронту і диктатором еспанської території, яка залишилася під владою червоних. Цей останній буцімто поставив такі умовини капітуляції:

1) з національної армії усунуть усіх у..и нецьких добровольців;

2) національний уряд обіцяє не піддавати репресіям політичних противників;

3) про майбутній устрій рішить плебісцит.

Представники ґен. Франка заявили, що 2 перші умовини вже сповнені, а третю відкинули, бо — мовляв — найновіші події становлять справжній плебісцит.

ВЖЕ НЕМА „ЕСПАНСЬКОГО РЕСПУБЛИКАНСЬКОГО УРЯДУ" — Є ЛИШ „ЕСПАНСЬКА РЕСПУБЛИКАНСЬКА ВЛАДА".

Англійські міродатні чинники перестали вживати вислову „еспанський республиканський уряд", зате називають його „еспанською республиканською владою". Ця зміна викликала живе зацікавлення в політичних колах.

Самоуправні вибори.

ЩЕ ПРО ВИБОРИ ДО МІСЬКОЇ РАДИ В БОРИСЛАВІ.

Про бориславські вибори до міської ради так багато дописів і статтей появилося в нашій пресі, що здавалось би, вже справа доволі висвітлена. Одначе майже у всіх тих дописах тенденційні і навіть особисто напасливі звороти, тому Український Виборчий Комітет почуваеться до обовязку забрати слово на цьому місці, щоб якслід представити справу.

Виборчий Комітет, покликаний до життя в дільницях міста Борислава, приступив до праці зараз по розписанні виборів до міської ради. Свою працю зосередив передовсім на консолідації українських сил, щоб виставити тільки одну українську самостійну листу. Завдяки ... вові і праці членів комітету вдалося погодити всі кола українського громадянства і солідарно приступити до виборчої урни. Внесено в 11 виборчих округах одну українську листу. Поведено сильну аґітацію, кожну округу поділено на малі райони, що їх обслуговували назначені комітетом районові. Вони мали припильнувати, щоб усі виборці поодиноких районів віддали свій голос.

Та праця увінчалась успіхом, хоча не однаково у всіх округах. В деяких дещо голосів пропало внаслідок скреслювання кандидатів, через що листа не була повна. Траплялись і такі випадки, на щастя рідкі, що українські виборці скреслювали своїх, вибраних на вічу кандидатів, і на їх місце писали чужих (в округах Мра...ниця і Губичі). Цей факт гідний напятнування. При цьому треба зазначити, що наше робітництво не виказало повної солідарности і підпорядкування свому проводові, бо багато робітників віддало свої голоси на чужі листи.

Як відомо, вибрано 6 українських радних, 4 при попередніх виборах у 1934 році. В ... яких округах поставив комітет свої листи, ... не було виглядів вибрати навіть одного кандидата, на те, щоб місцевим українським громадянам дати змогу виявити свою волю і ... манiфестування нашої чисельности на ... цілого міста.

Як показалося, до вибору українських радних треба було побороти ще одну перешкоду. В усіх округах наші картки голосування з кандидатами на радних, друковані в українській мові, були важні за винятком першої округи (Мразниця), де у двох обводах наші картки були також важні, лише в одному обводі комісія обводова уневажнила всі українські картки ... лосуючих. Рішення обводової комісії ... ла окружна комісія, відтак і головна ... комісія, якої членами були між іншими ... щинський Іван, бувший парох Борислав... інж. Ковальський Іван. Зазначуємо ... країнський Виб. Комітет не мав ... впливу на вибір членів головної комісії ... в кожному дописі в нашій пресі ми стрічаємо ... два назвища, неначе б увесь тягар ... чої праці несли вони. Стверджуємо, що ... цих комітету вище згадані особи ... не брали.

Не можемо також поминути ... киду, що його зроблено інж. ...

(„Діло" з 21. м. м.). Правда, нема у нас інж. Катицького, що кандидував у 6. окрузі, зате є інж. Батицький Володимир, якого напевно дописувач мав на думці. Стверджуємо отсим, що п. Батицький Володимир був кандидатом, якого поставив Український Виб. Комітет у 6. окрузі, саме в тій, у якій були мінімальні вигляди вибрати хочби одного українського радного. Дальше стверджуємо, що п. інж. Батицький Володимир, бувший старшина У. Г. А., є щирим українцем і у виборчій акції комітету багато жертвував своєї праці. Приймаючи кандидатуру в 6. окрузі на українській листі, виконав тільки свій громадянський обовязок.

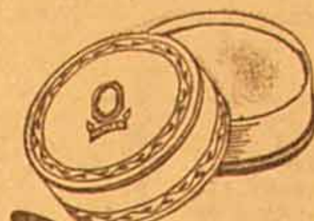
При кінці стверджуємо з приємністю підем, який панував у нас у часі виборів. Ідучи до виборів одним спільним фронтом, голосуючи на українську самостійну листу, громадянство виявило велике зрозуміння ваги хвилини та підпорядкування свому проводові, що у великій мірі причинилося до осягнення перемоги.

Український Виборчий Комітет.

—o—

Причина димісії бельгійського уряду.

Уряд Спака подався до димісії з огляду на становище трьох міністрів-лібералів, які загрозили димісією, якщо уряд не відкличе іменування фляманського активіста д-ра Мартінса членом медичного факультету. Згадані міністри поступали згідно з постановою проводу своєї партії.

Припинили діяльність останнього українського товариства в Коросняншині.

Короснянщина... Західня частина Лемківщини. Українські села здебільша окружені польською стихією, але лемки нарід твердий, цупко тримаються своєї гр.-кат. віри й української національности. Лише кілька підгірських сіл, на південній границі коросняського повіту, перед кількома роками розагітовані ріжними оо. Чайковськими та іншими прихильниками „русского" православія, перейшли на православіє. І хоч, щоб цьому зарадити, створено апостольську адміністратуру Лемківщини, але досі ні одно село не вернулося до грекокатол. Церкви.

Після війни почало проявлятися тут культурно-освітнє життя, по селах повставали читальні, тощо. „Русскіе", стративши надію на схід, кинули на Лемківщину найкращі сили, щоб тільки втримати її якнайдовше під своїми впливами. Та це не помагало. З волі української, щораз свідомішої маси повставало щораз більше українських товариств. Не зважаючи на всі трудноші льокального характеру, українські т-ва вели послідовну працю над дальшим освідомленням. Велику допомогу, особливо матеріяльну, в цій акції дали американські еміґранти, ті, що колись мусіли покидати рідну землю і шукати за морем кращої долі.

Та противники серед „русских" не спали. Їх протиукраїнська акція, що не нехтувала доносами й наклепами, дуже шкодила нашим товариствам, так, що українських товариств ставало щораз менше. В Короснянщині залишився вкінці лише кружок „Сільського Господаря" в селі Вороблик Королівський зі своїми 250 членами.

В цім самім селі є теж „русская" установа: читальня Качковського, що не нараховує навіть 100 членів і „Звйонзек резервістув" з кільканацяти членами, що рекрутуються з членів згаданої читальні. Домівка „Звйонзку" приміщена в домівці читальні. Вороблик Корол. — це чисто українське село, поза кількома родинами поляків, що зайшли в останніх роках, та поза тими, що називають себе русинами, хоч відпекуються якоїнебудь спільноти зі справжніми „русскими".

Кружок „Сільського Господаря" у Вороблику був добродійством для села, за 4 роки свого істнування дуже причинився до піднесення рівня села, особливо в ділянці господарської культури. Та в останніх днях, на превелику розпуку всіх членів Рада кружка дістала таке письмо з воєвідства:

Urząd Wojewódzki Lwowski.
Wydz. Społ. Pol.
L. PBS. IX.—236.

We Lwowie, dnia 31. stycznia 1939.

Do
Zarządu Kółka Krajowego T-wa Gospodarczego
„Silskyj Hospodar"
do rąk przewodniczącego p. Michała Tupiaka
we Wróbliku Królewskim.

Urząd Wojewódzki Lwowski na podstawie art. 16. rozp. Prez. R. P. z dnia 23. grudnia 1927 o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 83 z 1937 r.) zabrania stowarzyszeniu p. n. „Kółko Krajowego Towarzystwa Gospod. „Silskyj

М. НОРИМ.

Шведська лінія в бедрах.

Марко і Петро були приятелі. Один був професор, другий адвокат. Коли забували про речі звязані з їх щоденними заняттями, коли вже не хотіли слухати дома ніжного вереску жінок і дітвори, сходилися в каварні, сідали в куті при малім столику й говорили на всякі теми. У них були два цілком ріжні способи думання та аргументації. Було це може наслідком їх ріжних професій. Марко оперував абстракціями і вірив тільки в льоґіку, а Петро був майстром в аналізі конкретних подій і знав тільки факти.

Сиджу раз при сусіднім столику і бачу, як Марко здвигає раменами і майже лютий каже до приятеля: „Алеж, прошу тебе, це очевидна суперечність! Не можна бути дурним і мудрим, так як нічого не може бути чорне й зелене".

Петро попив чорної кави, закурив папіросу, віддихнув глибоко, бо чув, що нелегко боротися з Марковим законом суперечности. Аж по хвилині почав дещо розказувати і не дав уже Маркові прийти до слова.

— Знаєш Марку, та твоя суперечність — це велике слово, але воно інакше виглядає в льоґіці, а інакше між бабами. Ти знаєш напримір пані радникову Меланію. Не минуло ще два місяці, як вона вибиралася перший раз з донькою на вечерниці і пішла до кравчині замовити сукню. Знаєш добре, що значить у жінки вибрати фасон сукні. Цілоденні оглядини вистав і журналів, наради й дискусії з довіреними приятельками так абсорбують цілу її психіку, що проблема вигляду майбутньої сукні стає центральною та єдиною справою, на яку звертаються всі її думки, почування й бажання. Аж по довгих ходах і дискусіях приходить кінцева стадія полагоди вибору сукні. Сидить вже пані Меланія у кравчині та оглядає моделі. Хитра кравчиня безнастанно говорить і переконує, а пані радникова крутить головою. Аж вкінці прикладає кравчиня палець до уст, себто знайшла якийсь сильний аргумент і вдаряє у найвразливішу струну. „Знають пані добродійка, я нічого досі не казала про цей шведський модель, бо він найдорожчий, а часи тяжкі і кожний з грішми числиться. Я була колись на практиці у кравчині шведки і дечого від неї навчилася. Пані певно чули, що шведки мають спеціяльно гарні і знані по всіх Голівудах лінії в бедрах. Є навіть спеціяльний шведський фасон сукні, ось пані бачать, тут є написане, що це шведський модель. А знають пані, що пані, то неначе вроджена шведка".

По тім реторичнім вступі почала кравчиня обертати паню Меланію на всі боки, відмірювати всі лінії на її пречудових бедрах і доказала понад усякий сумнів, що пані радникова має нечувано у нас рідку і правдиву шведську лінію в бедрах. Пані Меланія довго не торгувалася, взяла від кравчині слово, що нікому не зробить шведської сукні і з тихим тріюмфом пішла до дому оглядати бедра своєї донечки. Очевидно, що пані радникова побачила в одній моменті на своїй донечці те, що кравчиня відкрила у неї самої і обі подивляли щиро на вечерницях свої шведські фасони та бедра і дуже низенько ставили своїх приятельок, які очевидно через глибоку завість, не хотіли цього бачити. І щойно тоді, як пан радник мусів на категоричний приказ пані радникової вияснити справу кільком молодикам, тріюмф пані Меланії був повний і беззастережний.

А з другого боку ти добре знаєш, що пані Меланія це високо культурна та роботяща людина. Вона працює безкорисно і з посвятою у ріжних культурних установах, працює тихо, але продуктивно, не хоче розголосу й шукає тільки внутрішнього вдоволення. Але найбільше вдоволення дає їй факт, що має шведську лінію в бедрах.

— А тямиш паню Ірину? Пішла до фотографа зробити знимку до леґітимації. Пішла з болем серця до ліпшого фотографа, хоч мусіла заплатити три замість одного золотого. Фотограф наставив апарат, казав їй усміхнутися, вдивився в Ірину і нараз закостенів як мумія. Ірина збентежилася, оглянулася нервово, чи не бракує їй чого в гардеробі, а фотограф

Hospodar" we Wróblìku Królewskim w powiecie krośnieńskim rozwijanie działalności na obszarze pasa granicznego, ponieważ działalność wymienionego stowarzyszenia nie jest wskazana ze względów bezpieczeństwa publicznego.

Decyzja niniejsza jest natychmiast wykonalna i stosownie do art. 16. cyt. rozporządzenia nie wymaga uzasadnienia.

Od niniejszej decyzji wolno wnieść odwołanie do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przez Urząd Wojewódzki Lwowski w ciągu dni 14 po dniu doręczenia. — Za Wojewodę: M-r Bodnar, Radca.

Рада кружка внесла негайно відклик до Міністерства Внутрішніх Справ у Варшаві через воєвідський уряд у Львові.

Життя і діяльність Папи Пія XI.

Пій XI. прийшов на світ як Ахиль Ратті 31. V. 1857. р. у льомбардському містечку Ідезіо. Його батько був директором фабрики. Студії покінчив він у Міляні та в Римі, де дістав ступінь доктора богословія, фільософії та канонічного права. 1882 р. обняв Ахиль Ратті першу душпастирську посаду у Барні, опісля був префектом великої семинарії.

Покійний папа працював науково, зокрема над латинською палеографією, і оголосив чимало праць з тієї ділянки. 1912 р. став він віцепрефектом ватиканської бібліотеки.

1918 р. виїхав Ахиль Ратті у дипльоматичній місії до Польщі, де став 1919. р. нунцієм, діставши титул архиєпископа Лепанту. 1921. р. дістав він кардинальський капелюх та став архиєпископом Міляна, 6. лютого 1922 р. конкляве вибрало його папою.

*

12. лютого було б минуло 17 літ від часу, як вступив на престіл св. Отець Пій XI. Вибрано його папою дня 6. лютого 1922. р., після смерти Венедикта XV. Пій XI. особливо старався привернути єдність Церков і навернути якнайбільше поган, щоб знову розбудити серед усіх народів християнського духа покликав до життя Католицьку Акцію, себто співпрацю світських з духовенством. На перший плян його правління вибивалася організація місій. В Азії є вже 2.265 семинарів, в Африці 420, на островах Океанії 24, в Америці 123.

Папа Пій XI. був теж оборонцем одної ідеї, яку підняв за своїм великим попередником Львом XIII. — соціяльної рівности. Він поборював противенство кляс і проголошував принцип, що треба оперти взаємини робітників і працедавців на основі любови ближнього. Він привернув мирне співжиття між Апостольською Столицею та італійським королівством, яке минулого століття заняло церковну державу. Тепер на її місце є т. зв. Ватиканське Місто — і від тепер папа перестав бути добровільним „вязнем Ватикану". Пій XI. виступав проти переслідувань християн у Мексику, Еспанії та Совітах.

Папа Пій XI. від десяти років поруч своєї духовної влади, був також світським володарем церковної держави. Був він в Европі єдиним володарем абсолютним, що управляв сам без ніякого законодатного тіла. Сьогодні має Ватикан свою власну валюту, власні марки, власний залізничий двірець і радіовисильню.

о. Степан Ковалів.

ОСТАННІ ХВИЛИНИ ПАПИ ПІЯ XI.

В четвер рано Пій XI. був дуже ослаблений простудою та легкою гарячкою. Перед полуднем дістав він легкий атак серця, в 16 год. другий — сильніший. Коло 17. год. помітна була деяка поправа. В ночі стан здоровля погіршився. Папа помер притомний, у хвилині, коли намагався поблагословити приявних.

КОЛИ ВИБЕРУТЬ НОВОГО ПАПУ?

Згідно з канонічними приписами, конкляве збереться 15 днів по смерти папи, щоб вибрати його наслідника. Цей вибір можна відложити на 2 дні.

ЖАЛОБА У ЛЬВОВІ.

Львівський воєвода наказав вивісити на всіх державних будинках прапори на половині машту. До дня похорону заборонено всі танкові імпрези та забави у розривкових льокалях. Президент міста взиває населення Львова повивішувати на всіх домах жалібні прапори.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Вівторок, 12. лютого 1889.

НАШІ ПОСЛИ В СОЙМІ.

В огляді діяльности сойму за цілу каденцію чи тасмо: „По скінчених виборах показався такий висл[ід]: I. Вийшло 9 послів русинів, кандидатів Руського Комітету: 1) Стефан Качала в Збаражі, 2) Васил[ь] Ковальський у Стрию, 3) Корнило Мандичевський у Надвірній, 4) Ксенофонт Охримович у Дрогобичі — всі чотири з давніх послів; 5) Юліян Романчук у Калуші, 6) Теофіль Бережницький у Самборі, 7) Микола Січинський у Гусятині, 8) Петро Лінинський у Жовкві, 9) д-р Олександер Іскрицький у Ліську — всі пять нові. II. З польського боку, як кандидати польського Центрального Комітету були вибрані з руських громад проти кандидатів Руського Комітету русини: 1) Тит Сінгалевич у Снятині (на нього голосувався і частина русинів), 2) Матвій Кашевко в Заліщиках (проти п. Йосифа Онишкевича), 3) Щасний Білинський у Раві (проти п. Кулачковського). III. З біл[ь]ших посілостей в Жовкві був вибраний о. Тит Ковальський. IV. Як члени належали до сойму три руські владики: 1) Сильвестер Сембратович, 2) Йосиф Ступницький, 3) Юліян Пелеш. Всі ці 16 послів і членів сойму промовляли в соймі по руськи, як забирали слово; в національних справах ішов з ними разом ще п. Теофіль Мерунович, також русин, родом, але він промовляв тільки по польськи.

ЧИ НЕ КРАЩЕ, ЩОБ БУЛА ВІЙНА...

„Рим, 12. лютого. У вчорашній промові папа сказав, що старається втримати добрі взаємини з державами, що має надію перевести успішно переговори з Росією, але епископів для Росії ще не іменував. Згадуючи про заворушення в місті казав папа, що все те є наслідок нерелігійности і говорячи про теперішній стан Европи сказав, що той стан такий, що хто знає, чи не краще було би, щоби була війна, хоч усі так дуже бажають мира."

БЕНЕШ У НЮ-ЙОРКУ.

До Ню Йорку причалив 6. президент Бенеш з жінкою. 15. ц. м. виїде він до Шікаґа, де виголосить кілька відчитів.

—o—

ЯПОНЦІ ЗАЙНЯЛИ ГАЙНАН.

ПАТ повідомляє з Токіо: Японці зробили десант на острові Гайнані та в короткому часі обсадили його майже не стрічаючи спротиву.

—o—

ПРОЦЕС ПРОТИ ВИКОНАВЦІВ ЗАМАХУ НА РЕКТОРА СТЕФАНЕСКУ У КЛЮЖІ.

У Клюжі почався процес проти 59-ох членів „залізної ґвардії", між якими є 3 особи, що виконали замах. Ректор Калінеску вже вернувся до здоровля.

ЕСПАНСЬКА ВІЙНА СКІНЧИТЬСЯ В НАЙБЛИЖЧОМУ ТИЖНІ?

Льондонські щоденники передбачують, що еспанська війна скінчиться в найближчому тижні; для того чимало прислужився британський уряд.

Французький уряд надіслав до Льондону умовини, на яких погоджується визнати уряд і Бурґосу.

просить ще раз усміхнутися, але конче такасамо як перше.. „Чи пані дозволять, що я крім звичайної знимки зроблю ще для себе спеціяльну знимку спеціяльним апаратом, щоб її вислати на виставу мистецької фотографії?.

Хоч як Ірина просила, щоб фотограф сказав, чому саме вона має йти на виставу, таємничий мистець не хотів виявити тайни. Аж як вона прийшла відбирати свої знимки і побачила своє усміхнене обличчя у збільшеному форматі засипав її фотограф лявіною компліментів. „Ах, прошу пані, тут приходили всілякі фахові люди і не могли надивитися". Подав прізвища двох фільмових зірок, які разом з Іриною творять єдину на світі трійку людей, що мають такий самий пречудовий усміх. Вияснив науково які саме форми й рухи лицевих мязів зачаровують на її лиці ту божественну усмішку, перед якою бліднуть всі Мони Лізи. Соромно було пані Ірині, що сама досі не помітила всього того у дзеркалі. За ту спеціяльну роботу заплатила сорок золотих, сховала знимку у торбинку і понесла у світ свій чарівний усміх, а фотограф також ще довго сміявся.

Ти бачив нераз той коровчий усміх пані Ірини й закривав очі, як вона сміялася. Я вже був звик до нього, але вкінці мусів зірвати товариські взаємини з цілою її ріднею, коли вона вже трицятий раз виясювала мені, чому її усміх такий ніжний і незвичайний.

Але та сама Ірина є найліпшою силою в пропаґандивнім відділі одної економічної установи. Я подибую її на сходинах на селі і в місті. Я не чув ще пропаґанди з такою силою патосу та річевої арґументації. Ніхто її не заступить, бо мало хто знає, так як вона, теорію кооперації, а ніхто вже не потрапить, так як вона, говорити щодня інакше, залежно від людини, яку хоче переконати і від умовин, серед яких говорить.

Ну, а наша панна Іванка! Це дійсно небудення людина і вона мене спеціяльно цікавить (тут Петро усміхнувся солодко). Пішла недавно до лікаря, робити якусьтам дуже болючу косметичну операцію. Але вона не чула болю. Думаєш певно про наркотики. Ні, брате! Лікар як зачав захоплюватися її фізичними та духовими вальорами, як зачав доказувати, що вона неначе створена на те, щоб дати велике щастя якомусь бельведерському Апольонові, то Іванка вийшла від нього розрадувана та приголомшена і повна подиву для розуму й інтеліґенції свого надворного Ескулапа. Знаєш добре вдачу Іванки і розумієш, що вона і родинне життя, то була б дійсно якась несамовита суперечність. І вона очевидно не знає, що той сам лікар того самого дня казав до іншої пацієнтки, яка мала чоловіка, але хотіла свобідно бавитися, що це з її боку еґоїзм замикатися в мурах свого дому, бо жінка з такими цінностями повинна дати змогу й іншим людям з нею приставати та її подивляти. Ці[…] лікаря за те, що приглушує терпіння хворих […] робить собі рекляму, але важко збагнути, […] му Іванка думає, що лікар сам вірить у свої небилиці.

Сказав їй хтось, що вона має чудові […] очі й ти знаєш, що вона думає, що як її […] даєш, то нічого не бачиш поза тими […] ми, що все, що не є її оком, є неважне для […] жого ока? Вдивляється у дзеркалі у свої […] цілком не бачить того вже менше […] оточення своїх чарівних оченяток? А як […] запевнити їй гумор на дві неділі, то […] тільки, що її шалик неначе створений до […] соби, або, що хтось там нею зацікавився […] як із щирого серця їй скажеш, що […] впорядку з її зачіскою, забаганками або […] вашнями, будеш в її очах дурний як […] ний як люкреція.

А чейже це дівчина з високою освітою […] небуденними культурними претенсіями. Зачни […] нею балачку про театр або літературу, і […] еш як вона тобі зразково оцінить […] або літературні типи. Або піди з нею у […] Побачиш як вона захоплюється природою […] знає кожну гірську ростинку!

Бачиш, Марку, є у світі суперечності і […] це не порадить ніяка льоґіка.

Вона інакша у нас, а інакша в тій […] частини людського роду, яку ми так часто […] чемо розуміти.

Літературна сторінка.

Смерть Ейтса — великого ірляндського та англійського поета.

Помер у тихій закутині французької Рівієри — у Ментоні, де можна вмирати серед оливних гаїв не відчуваючи розстання з життям, один із найбільших поетів сучасности 73-літній Вілієм Батлер Ейтс, лавреат Нобеля. Це поет поза Англією, ще й чисто літературною, майже невідомий. Навіть справжнього звуку його прізвища більшість не знає; як ірляндець він вимовляв його не по-англійськи з „і", а з „е". Ейтс — один з основників і захоплених оборонців ірляндської літератури — сам писав головно по-англійськи.

Його твори.

Його батько був відомим малярем; він сам теж учився малювати, але від 24. р. життя присвятився виключно письменству. Його перша збірка поем „Мандрівки Ойсіна" видана в Льондоні, де він зійшовся з письменниками та мистцями, основувавши окремий клюб. Його том „Життєписи" у незвичайній формі оповідає перших 30 років свого життя. У 1892 р. Ейтс дає свою першу пєсу „Графиня Катлін", потім „Країна задушевних бажань", у 1897 р. він засновує з іншими у Дебліні товариство для відродження ірляндського театру. На довший час Ейтс стає його директором і постачає ріжні пєси. Поруч цього видає прозові твори „Кельтійські сутінки", „Таємнича троянда", „За столами закону", „Звеличання царів" і збірки поезій „Вітер між очеретом", „Відповідальности", „Дикі лебеді з Куль", „Дальші поеми", „Вежа" і критичні нариси „Ідеї про Бога і зло", „Різьблений аґат", „Пер Аміка Сіленція Люне"; розвідки про театр„ Песи і суперечки".

З його пєс треба згадати такі: „Катлена Ні Гуліган", „Глечик зі студенцем", „Шкло годинника", „Дейрд", „Королівський поріг": „Тінисті води", „На березі Бейль", „Зелений шолом"; „Королева акторка". Крім цього він наслідував японський театр у пєсах „Пєса для танцюристів" і „Кіт до місяця", переклавши теж ритмічною прозою незвичайно просто „Короля Едипа" та „Едипа в Кольоні".

Ірляндець-містик.

Успіх його пєс був обмежений тільки до тіснішого кола ірляндців, що знали добре рідний фольклор і для еліти, що вміла йти за незвичайно легкою уявою поета, який не вязав себе реальними умовинами сцени, викликуючи духи, зяви, примари, тіні, леґенди і символи. Хто читав колинебудь такі пєси Метерлінка як „Княжна Малена" або бачив і чув на сцені оперу „Пелеас і Мелісанда" з музикою Дебюссі — може приблизно уявити собі рід цієї творчости.

Ейтс був містик, що вірив у таємні сили, недоступні нашим змислам і розумові, — вірив у глибоку мудрість і красу народньої поезії, маючи при цьому велике зрозуміння для гумору, дотепу і всієї поезії казок, самотніх одиниць, великих індивідуальностей. Він сам признавався, що величезний вплив мали на нього Верлен, Малярме, Франсіс Віеле-Ґріффен. Дивне було те, що він пробував оживити забуті скарби ґаельської народньої словесности, хоч сам не вмів промовити народньою мовою до своїх ірляндських земляків у таких сюжетах, щоб стати справжнім популярним поетом, як Бернс, Шевченко, Міцкевич, Пушкін.

Індивідуальність, що вірить у йоґів.

Ейтс мав у собі за багато з індивідуаліста, який цікавився проблемами зрозумілими тільки невеличкому гуртові творців. А проте його поетичне надхнення розбуджувало подив у великих поетів; сучасний англійський „поет-лавреат" Джон Мейсфілд сказав раз, що після розмови з ним почувається як учень у ногах учителя. Великий критик Т. С. Еліот уважає його поезію за найвищий шпиль сучасної англійської лірики.

Вплив індійської „таємної науки" маґатмів та йоґів був великий на Ейтса. Він студіював її з книжок і з уст індійських мудрців. Він вірив, що наш дух не знає матеріяльних перепон у взаєминах з іншими духами — живими і померлими, — що душі можуть переливатися одна в одну, що память усіх людських створінь є частиною одної величезної памяті збереженої у природі і що цю велику духову память можна у винятковиx хвилинах передавати символами. Для кожної людини істнує, на його думку, якась сцена, якась пригода, якась картина чи образ у таємниці життя і ними наче символами оця таємниця може промовити.

*

Від 1924 р. від коли Ейтс дістав нагороду Нобеля його книжки не стали багато більше популярні. Його пєс ніхто не пробував вистявляти поза Англією (і там дуже рідко та при виїмкових нагодах), — його поезії перекладали поети для себе та для вибранців, — його глибокі критичні нариси та фантазії читали тільки критики.

З приводу його смерти подаємо переклад одної з його новелістичних фантазій, де використані ірляндські леґенди. Вона нагадує неодному твори німецьких романтиків. **м. р.**

Дві російські повісти з українськими героями.

Поруч численних політичних статтей про українську справу появилася минулого місяця в „Тан" теж одна літературна стаття п. з. „Україна у совітській літературі" Андре Пієрра. Вона може засоромити неодного знавця нашої літератури, коли він не звернув уваги на дві повісти двох російських письменників з українським сюжетом: Валентина Катаєва „Я — син робучого народу" і другу Всеволода Іванова „Пархоменко".

Французький критик пригадує, що кілька років тому професори та учні військової академії в Москві звернулись з відкритим листом до Союзу совітських письменників з таким закликом: „Товариші-письменники, тримайте народ у перманентній мобілізації!" Алексей Толстой додав і своє зерно до цього військового гасла кажучи, що „Кожний рядок совітської літератури повинен бути оборонний". Одною з найбільших і поручених тем „оборони" Сов. Союзу перед небезпекою є контрреволюційна Україна. Не диво, що Катаєв вибирає собі Україну з 1918 р. з доби Скоропадського. На мотто повісти він кладе цитату зі Сталіна статті з 14. березня 1918 р.: „Проти чужинного поневолення, що прийде з Заходу, Україна піднесе прапор визвольної війни"

Герой цієї повісти Семен Котко, демобілізований, вертається на батьківщину, в Україну, щоб хотів би зберегти невтральність серед революційної боротьби. Він кохає молоду сільську дівчину, Софію Ткаченко, яку її батько обіцяв віддати за нього ще в 1917. р., але за час війни Ткаченко змінився. Він ховає підчас революції у себе дома пана дідича Клембовського, переодягнувши його за сільського робітника, з наміром віддати за нього свою доньку. Одначе за Котком стоять такі свати як голова місцевого совіту Ременюк і колишній чорноморський моряк Царев. Ткаченко не має сміливости відмовити і доходить до заручин Котка з Софією. За той час Ткаченко відсуває речинець шлюбу. Коли в Україну входять німецькі війська, Ткаченко видає як большевиків Котка, Ременюка і Царева. Котко попереджений Софією втікає, а Ременюк і Царев гинуть на шибениці. Катаєв малює згущеними барвами ролю жорстоких „гайдамаків" як контрреволюціонерів.

Котко попадає у полон гайдамаків; німці відступили з України; совітська влада вертається. Котко спасається чудом і жениться з Софією. Ткаченка розстрілюють як зрадника. Ременюкові та Цареву влаштовують величаві похорони як справжнім революціонерам. Повість — з українською темою! — кінчається сценою на... Червоній Площі в Москві 20 років пізніше. До неї додані міркування про те, кілько то непрошених заволок хотіло зайняти совітську землю, а „ніхто з них не оминув долі шведів (Карла XII. під Полтавою) і німців. Семен Котко, що

тепер управляє фабрикою алюмінія в Україні, приїхав із жінкою до Москви на 1. травня, щоб побачити, як їх син присягає перед... маршалом Ворошиловим на вірність Совітському Союзові.

У повісти змальована геройська... патріотична боротьба українців за волю. З неї зробили навіть пєсу і вона йде тепер у московському театрі Вахтангова з величезним успіхом.

Другий відомий російський повістяр В. Іванов відтворює у своїй повісти легендарного героя Пархоменка, найближчого приятеля Ворошилова теж за часів німецького походу в Україну. Повість друкували у фейлетонах журналу „Молодая Ґвардія", щоб показати молодим комуністам, як їх батьки вміли хоробро боротися з „бандами" — німців або Петлюри.

Ці українські герої мають для москалів деяку приваблу екзотики. Головно для тих, що не знають настроїв серед української маси і не бачили ніколи України. Сцени баталій і геройства нагадують неодною рисою „Трьох мушкетерів" Дюма, коли не рівняти хисту вигадувати щораз-то нові ситуації та конфлікти, який, як відомо, у популярних повістях француза, був справжній, а не замовлений офіціяльною тенденцією.

Літературна хроніка.

ПЄСИ З ЖИТТЄПИСУ ПОЕТА.

Недавно в Парижі йшла (досить довго) пєса відомого драматурґа Моріса Ростана п. з. „Верлен", зроблена на підставі життєпису відомого поета. Верлен залишив чудові вірші і препоганий життєпис. Зробити з такого життєпису гарну пєсу це саме штука і Ростан, сміливий автор, притягнув публику трохи скандалічністю, трохи сентиментом для великого бурлаки. А ось за ним двох авторів до оцінки виставили пєсу п. з. „Рембо". Рембо — один з найбільших імен у французькій поезії! — ґеніяльна дитина, що у 24 році вже зломила перо залишивши твори, над якими схиляються з подивом сучасні поети та дослідники. Він був приятелем Верлена. Верлен має його на совісти зовсім так само, як славний Дуґлас приятель Уайльда, який відпокутував свої ненормальні нахили тяжкою вязницею. Але Рембо при цьому обходисвіт — один із найсміливіших, найбільше безглуздих мандрівників, що зривають з цілим цивілізованим світом і вибираються навпростець у світ, щоб затратитись у ньому, щезнути з лиця землі. Першим драматургам волілося зупинитись на першому періоді життя молодого поета з метою кинути кілька нових промінів на нього як на людину. Довга штука сцен змальовує нам Рембо як учня, приятеля Верлена, добровільного вигнанця в Льондоні та Штутґарті і справді богеміста — брутального, безоглядного, що всіх ненавидить і всім каже страшну правду свідомо завзятого анархіста. Цей поет хоче пережити всі експерименти безладного, безглуздого життя, яке пізніше жити справді як утікач у тропіках. Французька критика пише, що хто не знає життєпису Рембо ні його творів, має брутальну психольоґічну драму з добрими артистами, але водночас ставить питання: чи вона цікавить тих, що не знають поета. Цікаво волів попросту взяти одну із численних життєписних студій про ґеніяльного молодця і передовсім його поезії.

Сторінка без політики.

Чи тварина їсть багато?

Людей, що за багато їдять називаємо нераз дуже негарним словом, „свинями“ або „жерунами“. „Жерунами“ в ріжних мовах називають теж зовсім несправедливо тварини, які розмірно до своєї величини зовсім не зїдають більше як люди, хоч може вибір їх страв не такий обдуманий як наш. Не всі тварини — однакові смакуни і щодо цього між ними є такі самі ріжниці, як між людьми. Людина має якнайширшу скалю смаку, починаючи від того, що кухарі великих столиць придумують для своєї „сметанкової“ клієнтелі аж до всяких людоїдів, які з такою самою погодою дивляться на цивілізованих, засмакувавши людського мяса — найбільше аристократичного між мясом тварин.

Аматори конини.

Починаючи від короля звірів — лева, неодин вірить у те, що лев зїдає щоденно коня. Левові як і тигрові вистачає від 4—6 кільо кінського мяса денно. Коли зважити, що вони раз на тиждень можуть нормально постити, то вони не їдять більше за нас. Пуми, ягуари, леопарди відповідно до своєї величини потребують від 2—3 кільо денно. У звіринцях їх годують кониною, хоч вони не нехтують і ніжнішим мясом. З великих котячих хижаків тільки сніжний та ловецький леопард середущої Азії потребують, як дрібна порода котів ніжнішого мяса від конини: кріликів, кіз, дробини. Рись має ще ніжніше піднебіння. Від самої конини вони хворіють на нежит кишок.

Куди лекше годувати таких хижаків, як лиса, шакаля, медведя, борсука, куну, що їдять усе, але люблять зміну: сире та варене мясо, яйця, риж, овочі, капусту, хліб. Північні медведі люблять рибу. Величезну кількість поживи потребує „морський лев“ (морж) — від 8—10 кільо риби.

Сіно та зеленина.

Головна страва слона — сіно; денно 50 кільо, а до цього ще капусти, хліба, усякої всячини 20 кільо. Всякі дикі кози, вівці, серни, антильопи, жирафи, що задовольняються зелениною люблять добирати собі городовину, жолуді, дикі овочі. Лосі та рени, коли не мають відповідної кількости зеленини легко худіють. Найкраще травить гіпопотам, що важить удвоє і втроє тільки, що кінь, а їсть небагато більше від нього: десять кільо сіна і стільки „додатків“ у роді ґрису та городовини; він не має багато руху і все, що зїдає переробляє на сало.

Вередуни і ніжні шлунки.

Малпи — вередливі. Їх шлунок ніжний, і не всі мають однаковий смак. У цьому вони вже подібні до нас. Зате вони здебільша вегетаріянці, люблять овочі і то такі як банани, яблука, яйця, білий хліб, усякі горіхи і блідненький липовий чай або ячмінну каву. З менших пород малп є аматори малих птахів, наче великі пани — люблять болотяних птахів. Солодощі теж їм під смак.

Великих птахів-хижаків найлекше заспокоїти; орли, супи, шуліки їдять конину, але час до часу потребують здохлятину барана, чи теляти. Менші з них зїдають радо голубів, кріликів, щурів і мишей. Пелікани та пінґвіни мають смак тюленів (фок) — на риби. Такі як качки або гуси мають „широку“ скалю апетиту. Коли йде про таку „дітвору“ як папуги або канарки то з ними треба поводитись, як з немовлятами. Колібрів годують у звіринцях мучкою Нестля, краплинками меду і малесенькими мушками.

Як оснувати підприємство.

Багато таких людей, які мають усі дані для оснування нового підприємства, лякаються „початку“. А тимчасом — нема чого лякатися. Треба тільки хотіти і вірити в успіх. Все-ж варто кожному знати про одну з основних умов успіху нового підприємства. Ця умова — то найбільш ощадна і оглядна поведінка з усім добром, головно на початку праці. Цього досягнемо головно тоді, коли беремося до підприємства у своєму фаху. Тоді сам підприємець стає собі і першим робітником у себе і вміє також покерувати працею інших робітників так раціонально, що якнайменша сума праці дасть розмірно якнайбільший висл́ід. Іншими словами — треба добре розумітися на тому, до чого беремося. Так нпр. починав своє підприємство відомий американський „король гуми“ Файрстон; він кілька років робив сам, і ще з одним робітником, ґумові опони до коліс, доки не спромігся сплачувати більшу кількість робітників. І так дійшов до найбільшого „ґумового“ підприємства в Америці і до міліонового маєтку, хоча почав зі закладовим капіталом кількасот долярів. А такий капітал, на наші відносини яких дві тисячі золотих, може при добрій охоті легко і скоро наскладати собі кожний, особливо, коли щадить у рідним банку: в Земельнім Банку Гіпотечнім.

(Ю.)

Ресторан ґрубіянів.

Оригінальні вигадки звязують американці часто з рекламою. Чудаки, дивогляди, чудасії, чудернацтва всіх їх і все це можна звязати з доляром. У місті Толедо, стейту Огайо, заснували недавно ресторан „Під ґрубіяном“. Кельнери мали там зустрічати гостей грубою лайкою і вуличними дотепами. Один гість, що хлипнув чимось на свій одяг, дістав дитячу цератку під бородою. Одному лисому стирали лисину серветкою, третьому надавали якесь порекло, що його осмішувало і доводило гостей до реготу. Ресторан зробив собі цим таку велику рекляму, що щораз більше гостей почало туди напливати.

Закарлючки.

Рідко коли признаємо, що хтось найліпший на свому становищі і ще рідше признаємось, що хтось інший був би ліпший на нашому.

•

Сучасна Европа нагадує старе мешкання, де всі воюють за коридорну систему з доступом до місця, де погано пахне.

•

Маємо чотири причини, щоб бути гордими: коли ми вдоволені собою і коли невдоволені, коли інші вдоволені нами і коли невдоволені нами.

•

У мистецтві нераз обороняємо твори, які не розуміємо, на злість іншим, щоб гадали, що хтось їх розуміє.

•

Преса — політичний барометр, який заповідає тільки бурі та сонце.

•

Чи той хто дістає як хабар скриньку [illegible] може мати чисті руки?

•

Найдешевіше продаємо ідеї, які збанкрутували.

•

Від своїх ворогів за часто домагаємось в їх поведінці послідовности себто того, чого водночас не хочемо їм признати — розуму або характеру.

•

Неодному авторові волїємо на віру признати талант, щоб тільки його не читати.

•

Чим ширша тема, тим лекше про неї говорити: у морі лекше плавати, ніж у ванні.

•

Вічний оптиміст: ніколи не бракує йому нагоди тішитися з чужого нещастя.

•

Беззубий не мусів зїсти своїх зубів на тім, з чого хліб їсть.

•

Розвиток науки пішов так уперед, що [illegible] они людей уже вмирає від надміру здоровля.

М. Руд[illegible]

Воліє бути глуха.

В англійському місті Савтсол [illegible] Брави була 20 років глуха. Лікарям [illegible] нарешті вернути їй слух. Вона вжила [illegible] заходів, щоб добитись цього щастя. [illegible] ще заздрила радіослухачам, бо досі [illegible] цього винаходу. Минуло кілька днів [illegible] як вона чула і до неї прийшов репортер [illegible] почути її думку про найкращий винахід [illegible] го століття. Дама відповіла йому: „Я [illegible] знову оглухнути на решту мого життя, [illegible] хати рефрену з музики до танцю, що [illegible] ється вічно та сама!“

Преосвященний Іларадій до виборців Карпатської України.

В карпато-українській пресі появився заклик Преосвященного Дионісія до виборців Карпатської України.

В неділю 12-го лютого — читаємо у заклику — мають відбутися вибори до першого карпато-українського сойму. Кожний повинен розуміти значіння того акту для нашої Церкви, держави і нашого народу. Від цього акту залежить дальша доля нашої держави. Каригідним був би перед Богом і цілим народом кожний акт, що ішов би в розріз з тим актом, який має забезпечити долю держави. В той день ранком всі наші пастирі відправлять богослужби, щоб увесь наш нарід міг вислухати їх перед виконанням свого найважнішого національного обовязку.

Відозва Українського Національного Обєднання.

У передвиборчій відозві, що появилася в останньому часі, Українське Національне Обєднання проголосило такий заклик:

В суботу пів до шестої години вечором хай задзвонять усі дзвони в навечеря сповіщаючи наближення першого найважнішого акту нашої карпато-української держави. Українці! У всіх вікнах засвітіть свічки, нехай сповіщають великий день. На горах нехай запалають вогні — вогні нашої волі. В суботу вполудне прикрасіть ваші хати жовтоблакитними прапорами на знак, що почалося велике свято. Ввечорі одягніть свої найкращі одяги та глядіть на вогні волі на ваших горах. Решту дня перебудьте у святочнім настрою.

В неділю рано хай усі підуть виконати свій найважніший обовязок і віддадуть свої голоси у виборах до першого карпато-українського сойму, на єдину листу Українського Національного Обєднання.

Після смерти Папи.

ЖАЛІБНІ ЗАРЯДЖЕННЯ З ПРИВОДУ СМЕРТИ ПАПИ.

ВАРШАВА. ПАТ. У звязку зі смертю Папи Пія XI. міністр внутрішніх справ розпорядив, щоб через цілий день 10. лютого ц. р., а також у день похорону у воєвідських та повітових містах вивішено на урядових і самоврядних будівлях прапори, опущені до половини на знак жалоби. Одночасно міністр внутрішніх справ поручив відкликати публичні забави, починаючи від дня смерти Папи до дня похорону включно.

КОЛИ ВИБИРАТИМУТЬ НОВОГО ПАПУ?

ЧІТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО. ПАТ. У хвилині смерти папи число кардиналів виносить 65, з чого 36 італійців і 29 інших національностей. Римські щоденники передбачують, що конклаве збереться 28. II. у Ватикані. До того часу повинні наспіти до Ватикану члени святої колеґії з Австралії та Зединених Держав.

ЧІТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО. Від ранку всі ватиканські уряди замкнено. Управу Ватикану перебрав у характері камерлінґа св. католицької церкви кард. Пачеллі. Кардиналові передали перстень папи та печатки. На будівлях Ватикану повівають жалібні папські прапори, також на всіх будівлях Риму повівають італійські прапори, спущені до половини машту.

ТРАДИЦІЙНІ ЦЕРЕМОНІЇ.

ЧІТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО. Зараз після смерти папи кардинал Пачеллі в окруженні ґвардії та членів апостольської камери увійшов до спальні папи й по відмовленні молитви, приступив до урядового ствердження смерти. Відкривши лице мерця, кард. Пачеллі сказав традиційні слова: „Папа дійсно вмер". Після цього майстер церемоній вручив кард. Пачеллі як камерлінґові папський перстень рибака, а також печатку, що нею печатається буллі. Одночасно ватиканський нотар списав акт події та акт передачі. Далі відбулось перше зібрання апостольської камери і конґреґації кардиналів.

ПРЕДСТАВНИКИ ДИНАСТІЇ ТА УРЯДУ ПРИ ДОМОВИНІ ПАПИ.

РИМ. На дворі італійського короля приказали 8-денну жалобу. При домовині папи віддали пошану наступник італійського престолу Гумберт, а також міністр закорд. справ Чяно в імени фашистівського уряду. Мусоліні вислав камерлінґові кард. Пачеллі таку телеґраму: „Смерть Папи поєднання є жалобою для церкви та італійського народу. Пересилаю Вашій Еминенції та святій Колеґії кондоленції фашистівського уряду й мої".

Неґрін продовжує горожанську боротьбу в Еспанії.

ПАРИЖ. Катальонський фронт дорешти зліквідований. На цілому піринейському кордоні Франції, у всіх гірських провалах і переходах напроти французьких стійок стоять уже стійки ген. Франка, що їх французькі прикордонні частини привитали в якнайбільш куртуазійний спосіб. Усе відбулось без найменших навіть випадків, в атмосфері дуже приязній. Одначе ці кола приняли з виразним незадоволенням вістку про відлет Неґріна і Альвареца дель Вайо, що репрезентують уряд червоної Еспанії, на область, якої національні війська ще не заняли. Бо в політичних колах Парижа рахували вчора на цілковиту ліквідацію фікційної вже політичної репрезентації червоної Еспанії, що значно полекшило б дальший розвиток французько - еспанських політичних відносин. Істнування мадридсько-валенського осередка опору утруднює в деякій мірі французькій політиці цілковите унормування дипломатичних відносин з урядом ґен. Франка. З великим вдоволенням, а навіть радісно приняли в широких французьких колах вістку про ліквідацію червоної адміністрації на Мінорці; це уважають великим дипломатичним успіхом Англії та Франції. Відпала ще одна причина французько - італійського подразнення.

АЛІКАНТЕ. ПАТ. О год. 11.30 прилетів сюди аероплян з міністрами Неґріном і дель Вайо.

ВАЛЕНСІЯ. Сьогодні вечером прибув тут премієр Неґрін і мін. дель Вайо.

Японія окупувала острів Гайнан.

ТОКІО. ПАТ. На нинішньому засіданні парляменту міністр війни ген. Ітаґакі відчитав в обох палатах при акомпаніяменті оплесків одушевлення комунікат про заняття острова Гайнан японськими збройними силами.

ТОКІО. Представник адміралії адмірал Каназава заявив кореспондентові Аваса, що, бажаючи оминути усякі непорозуміння, він заявляє в імени маринарки, що окупація острова Гайнан не означає ні тепер, ні на майбутнє ніяких агресивних намірів у відношенні до Індокитаю, який є французькою територією, до якої Японія не має ніяких претенсій.

ПАРИЖ. Окупація японцями острова Гайнан викликала в Парижі живий відгомін. Цей острів домінує завдяки свому географічному положенню над цілою індокитайською притокою і над доступом до французького Індокитаю зі сходу. В останніх двох роках нераз було вже чутки про те, що японці задумають загарбати цей китайський острів, але японці все категорично заперечували. В політичних колах Парижа вказують на те, що військова японська акція має завданням прослідити, яка буде реакція з боку Англії та Франції, які цей крок уважали безпосередньою загрозою французьких та британських інтересів на Далекому Сході.

Зі сойму.

ВРОЧИСТЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ.

ВАРШАВА. Сьогодні в присутности президента І. Мосціцького та маршала Ридза-Смиглого відбулось врочисте засідання сойму з приводу його двадцятьлітнього існування.

МІНІСТР БЕК ВИГОЛОСИТЬ У СОЙМІ ЕКСПОЗЕ.

ВАРШАВА. ПАТ. Міністр закордонних справ Й. Бек виголосить 18. ц. м. в год. 11-ій на засіданні комісії закордонних справ сойму експозе про закордонну політику Польщі.

ПРОМОВА СЕНАТОРА ТВОРИДЛА В БУДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ СЕНАТУ.

ВАРШАВА. В буджетовій комісії сенату, при обговоренні буджету залізниць забрав голос сенатор Творидло. Він заявив, що східні та південно-східні землі під комунікаційним оглядом найбільше упосліджені. Є життєвою конечністю наблизити ці области краю до промислових околиць, до вугільного басейну шляхом будови залізничних сполук. Далі сен. Творидло порушує справи заняття безробітних з фонду праці, з поминенням українського населення, обговорює помилки в шарварках, а вкінці апелює і звертає увагу на конечність поправи комунікаційного положення на південно-східних землях.

НА КОРДОНАХ МАНДЖУКО СТРІЛЯНИНА.

ТОКІО. Аґенція Домеі повідомляє з Ціцікару: Група 6 зовнішньо-монгольських вояків, перейшовши кордон біля Сінфа Бонер, зрабувала 1500 овець і 2 верблюди. Слідуючої днини 2 зовн. монгольські вояки знову перейшли кордон і забрали з собою жінку та коні. 4. лютого більша ґрупа зовн.-монгольських вояків вдерлася на територію Манджуко біля місцевости Ямаґой, забираючи одного мешканця і 50 овець.

ТОКІО. Аґенція Домеі: В четвер пополудня коло 30 совітських вояків острілювало відтинок совітсько-манджурського кордону біля Тунгнінгу та поранило японських митних урядовців. Ці урядовці були в дорозі на місце зустрічі з представниками СССР, які мали віддати худобу, зрабовану совітськими вояками з околиць Тунгнінгу. Манджурське міністерство закордонних справ зголосило в цій справі гострий протест у совітської влади.

—o—

ДИВЕРЗІЙНІ ВАТАГИ НА СОВІТСЬКО-ЕСТОНСЬКОМУ КОРДОНІ?

ТАЛЛІН. ПАТ. На тему фальшивих вісток оголошених деякими закордонними щоденниками, про диверзійні ватаги, що мають бути на совітсько-естонському кордоні біля Нарви, щоденник „Певалет" ствержує:

Вістки про диверзійні ватаги на совітсько-естонському кордоні треба уважати — по прослідженні справи на місцях — позбавленими всіх основ. Естонська прикордонна служба та населення, що мешкає біля кордону, не чули нічого про якогось Горемикіна, а тимбільше не чули вогню 30-ти кулеметів, що від кількох годин відбито стріляють на північ від озера Пейпус.

ЖАХЛИВА КАТАСТРОФА В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ. ПАТ. Вибух нафтового шибу в нафтовім басейні біля міста Плоешті набрав катастрофальних розмірів, бо запалилась ропа, розлита з 8.000 ваґонів. Ропа, що горить залила близькі потоки Дамбу й Телєен і наближується до містечка Плоешті, в якому мешкає 60.000 людей. Багато господарств, що лежать над потоком, згоріло. На місце катастрофи приїхали частини пожежної сторожі з Букарешту, Плоешті та інших сусідних міст. Гадають, що вдасться у найближчих годинах огонь злокалізувати. Населення у паніці.

—o—

ІНДІЇ ВИСТУПАЮТЬ З ЛІҐИ НАЦІЙ.

НЮ ДЕЛЬГІ. Законодатні збори індійського конгресу ухвалили 55 голосами проти 54 внесок про негайне виступлення Індій з Ліґи Націй.

ВБИВСТВО АДВОКАТА В БОРИНІ.

ТУРКА НАД СТРИЄМ. ПАТ. Нинішньої ночі вбито скритоубивчим стрілом у голову адвоката в Борині під Туркою, бл. п. Теофіля Михайловського, 52 років. Вбили його в часі сну у його мешканні. Бл. п. Михайловський не брав участи ні в політичному ні в суспільному житті. Осиротив жінку і дві дочки, учениці гімназії. На місце злочину виїхала судово-лікарська комісія та поліційні органи.

З нових видань.

НОВИЙ НАУКОВИЙ ЗДОБУТОК.

З найбільшою радістю доводиться нам повитати найновіший осяг української картографії — **„Фізичну карту українських і суміжних земель"** Вол. Кубійовича — М. Кулицького. (1:1,500.000. Розмір 80×148 цм.). Вартість її не лише в тому, що вона заспокоює одну з найбільш пекучих потреб нашої школи, культурних і господарських кол, але з огляду на наукову вірність і мистецьке виконання, що ставить її поруч найкращих картографічних творів.

Я мав нагоду приглядатися час до часу опрацюванню карти й тому рад буду поділитися з читачами . своїми заввагами.

Фізична карта опрацьована на основі найкращих картографічних матеріялів; зібрати їх не було легко. Підставовим матеріялом для земель давньої австрійської займанщини є австрійські карти 1:75.000. Для українських земель давньої російської займанщини аж по 30° східної географічної довжини від Гриніча використано карти 1:84.000 і 1:42.000. Ці карти дуже вартісні головно з уваги на гіпсометрію (означення висот, релефу). Ізогіпси (лінії, що єднають усі пункти з однаковою висотою над рівнем моря), рисовані на них щочотири, а навіть щодва сяжні. Одначе для східніх земель картографічний матеріял бідний і менш докладний. Належить до нього російська карта 1:126.000 і 1:420.000; перша не має ізогіпс, терен там зазначений рисками. Ця карта сягає до Дону. Для Кубанщини й великих теренів над Волгою одиноким докладнішим картографічним матеріялом є карта 1:420.000, на якій терен зазначений бронзовою барвою, й позначенням малої кількости кот в стопах. Гіпсометрію цілости наших земель подає гіпсометрична карта европейської Росії 1:1,680.000 Тілла, з 1896 р., де рахують сяжнями. В 1925. році видали в Москві воєнно-топографічну карту СССР в мірилі 1:1,500.000, з мірою в метрах. Для означення терену пороблені там ті самі похибки, що і на карті Тілла, яка служила основою для карти з 1925 р. На карті Тілла сперта й фізична карта України Рудницького і міжнародня англійська карта 1:1,000.000. Значні похибки на цій останній зайшли головно при заміні сяжнів на метри і при перерисовуванні ізогіпсів, які в багатьох місцях пропущено. Через ці похибки карта Тілла і всі інші карти на ній сперті виявилися безужиточні. З іншого матеріялу взяли тут на увагу польські карти 1:100.000 й 1:300.000, румунські 1:50.000, і російські карти 1:42.000, видані в ріжних геольогічних працях для частин Кавказу, Кубанщини, Криму й Донецького Кряжу.

На основі багатого топографічного матеріялу вдалося авторам справити невірну різьбу терену на Поділлі, Волині правобічній височині тощо.

Образ різьби терену тут живіший і вірніший тепер, ніж на всіх дотеперішніх картах.

Водні шляхи дуже докладні. Подані назви навіть малих річок, річищ, рукавів, річних островів, лиманів, дельти, озер і каналів.

Залізнодорожні шляхи подано згідно із теперішнім станом. Зазначено шляхи побудовані і по революції.

Осель тут поверх 2.000. Як на стінну карту — це дуже багато. З уваги на число мешканців поділено їх на шість груп строго на основі статистичних даних. Це перша карта нашого населення, яка подає таке велике число назв. Назви устійнені на основі наукової літератури і власних дослідів. При совітських містах полишено назви теж і дореволюційні, тим більше, що ці назви змінюються в міру того, як змінюються „вожди" большевицької революції.

Технічне виконання рисунку — мистецьке. Друк і добір колірів дуже доцільний. Назагал карта творить замкнену естетичну цілість.

Ціна карти в порівнянні з вкладом праці і матеріяльних засобів низька. Польські чи німецькі бувають уп'ятеро дорожчі

Авторам, зокрема М. Кулицькому, що обдарували нашу науку низкою картографічних праць, з великим Атлясом України на чолі, слід зложити побажання якнайкращих успіхів до дальшої праці.

М-р Іван Тесля.

НОВИНКИ

12 Лютий

НЕДІЛЯ
Ст. ст. 30. січня 1939.
Мясопустна неділя. Трьох Святих.
Лат. Мясоп. нед. Евлалії.
Сонце: схід — 6.42, захід — 16.35.
Місяць: схід — 2.18, захід — 11.18.

Завтра: 13. січня. Понеділок.
Ст. ст. 31. січня 1939.
Кира й Івана безсребр.
Лат. Григорія II. папи.
Сонце: схід — 6.41, захід — 16.37.
Місяць: схід — 3.13, захід — 12.04.
Післязавтра: 14. січня. Вівторок.
Ст. ст. 1. лютого 1939.
Трифона.
Лат. Валентина en. м.
Сонце: схід — 6.39, захід — 16.38.
Місяць: схід — 4.02, захід — 12.56.

—o—

— **Конфіската „Діла".** Вчорашне (31.) число „Діла" підпало конфіскаті за один допис в рубриці „Зборівщина" в цілости. Ми видали другий наклад.

— **По ціломісячному побуті** у Львові Український Народній Театр ім. М. Садовського в салі Ріжнородностей 15. II. в середу прощає Львівське Громадянство виставами год. 3.30 попол. „Пісня Бескиду" народня песа в 3 діях, в третій дії лемківське весілля і в год. 8. веч. „Безталанна" нар. песа в 5 діях. — Білети в Союзному Базарі. 1—2

— **Чи вмієте добре розібрати печену курку?** Поділ дробу нарисований і описаний докладно в новій книжці Ольги Лішинської „Дріб і дичина". Книжка обіймає 155 приписів і коштує 70 сот. з пересилкою 90 сот. — Замовляти „Нова Хата", Львів, ул. Костюшка 5. 308

— **Курси крою і шиття,** курси трикотарства уладжує кооператива „Труд", Львів, Ринок ч. 39. Зголошення щоденно від 8—13 і від 15—18 год.

— **Добра господиня** дбає, щоб рідня мала багато городини, бо вона поживна та має багато вітамін. Як її придбати навчить цікавий, багато ілюстрований часопис „Сад і Город", що коштує на рік тільки 2.50 зол. Адреса: Львів, Руська 20. 257

— **Щасливі льоси** до 44. льотерії дістанете в **єдиній українській колектурі** Повітового Товариства Кредитового у Львові, вул. Сикстуська ч. 38, партер, тел. 108-61, чекове конто ПКО ч. 508777. Замовлення з провінції полагоджуємо відворотно.

— **Лемківська вистава** в салях Музею Наукового Товариства ім. Шевченка, що її влаштовує Т-во Прихильників Музею НТШ, відбудеться в неділю 5. березня ц. р. Управа Музею просить ВВ. Громадян присилати експонати на цю виставу до 20. ц. м. Побажана народня ноша (комплети й окремі речі), вишивки, гапти, вироби з твердих металів, домашне, господарське, пасічниче, рибацьке й ловецьке приладдя, предмети, звязані з побутом (хрестини, весілля, обжинки, коляда) і т. п. Предмети просимо слати на адресу: Музей НТШ, Львів, Чарнецького 24. Управа Музею звертає всі кошти пересилки й опакування та ручить за визичені речі, які зверне негайно після вистави.

— **Равт Т-ва Української Захоронки,** що мав відбутися 11. ц. м., відкликаний.

— **Оголошення.** Дня 13. січня ц. р. в Українській Станиці в Каліші померла емігрантка з України, мешканка Станиці бл. п. Александра Лампіго, яка залишила ріжні домашні речі. Повище подаю до відома, щоб зголосилися члени родини пок. Лампіго, або правні спадкоємці. Речинець для зголошень визначується три місяці, себто до 15. травня 1939 року. По упливі цього терміну речі будуть продані на ліцитації і ніяких претенсій не візьмуть потім під увагу. — **І. Литвиненко,** полковник, управитель Станиці.

— **Виклад ред. Андрія Жука** про Григорія Галагана, суспільного діяча й піонера кооперації в Україні, відбудеться в суботу 11. лютого в год. 6. веч. у домівці РСУК, вул. Техніцька 1. Вступ вільний.

— **Запорожець за Дунаєм.** На перші дні березня ц. р. Вищий Музичний Інститут ім. М. Лисенка підготовляє силами молодих талановитих артистів-співаків, своїх вихованців невмірущого „Запорожця за Дунаєм" Артемовського-Гулака-вича.

— **По ціломісячному побуті** у Львові Український Народній Театр ім. М. Садовського в середу 12. II. ц. р. в салі Ріжнородностей прощає львівське громадянство такими виставами: год. 3.30 попол. „Пісня Бескиду", в 3-ій дії лемківське весілля, і вечором год. 8. „Безталанна". Білети в Союзному Базарі.

— **Протиалькогольні дні „Відродження"** влаштовує це Товариство в салях Української Захоронки в Народньому Домі при вул. Руського 22, III. пов., за такою програмою: 1) неділя 12. II. ц. р., год. 17.: 1. Відкриття протиалькогольної вистави, 2. Публична дискусія: „За чи проти абстиненції?" 2) понеділок, 13. II. ц. р., год. 17.: Жива відродженецька газета. 3) Вівторок, 14. II. ц. р., год. 16.: Відродженецька Ялинка, з ляльковим вертепом і товариськими забавами.

— **Недільні просфори у Львові.** В неділю 12. ц. м. відбудуться у Львові три просфори. Комітет будови церкви св. Івана Богослова уладжує просфору в салі Ремісничої Бурси при вул. Бартосівни ч. 3. Початок в год. 5. попол. — Бескидський Кружок при Купецькій Гімназії — при вул. Курковій ч. 14. Початок в год. 3. пополудні. Установи Личакова уладжують спільну просфору в домівці чит. „Просвіти" при вул. Кривоноса ч. 10. Початок в год. 6. вечором.

— **Богослуження для Вульки й околиці** відбуваються кожної неділі і свята в салі Ремісничої Бурси при вул. Бартосівни ч. 3. Початок в год. 10. рано.

— **Ювилей яворівського „Українського Слова".** З датою 8. лютого 1929. р. появилося в Яворові перше число „Українського Слова", повітового двотижневика. Першим організатором, видавцем, адміністратором і редактором „У. С." був. проф. Е. Яворівський. Саме тепер вийшло 164 число „У. С." з черги (2. в цьому році), присвячене рідкому, як на наші умовини, ювилеєві десятилітнього істнування того завжди дбайливо редаґованого провінціяльного часопису. Тепер „Українське Слово" виходить як місячник. Годиться при цій нагоді пригадати, що в Яворові виходив уже перед війною (в 1912. і 1913 р.) „Яворівський Голос", якого два числа вийшли теж у листопаді 1918 р. Теперішнім редактором „Українського Слова" є д-р Михайло Фіґоль, а видає окрема видавнича кооператива „Гарт" в Яворові.

— **Виселили священика.** „Надсянська Земля" ч. 3. подає вістку, що о. Скиб, адміністратор прикордонної парохії Солинка в ліському повіті дістав наказ від адміністраційної влади негайно покинути свою парохію. о. Скиб виїхав до Перемишля.

— **Загальні Збори** читальні „Просвіти" у Львові на Галицькій Дільниці відбудуться в неділю, 26-го лютого ц. р. в год. 17-ій у власній салі при вул. Супінського ч. 23.

— **Найбільш загрозлива небезпека:** „Жіноча Доля" ч. 3. з 1. ц. м. містить статтейку Романа Копика, в якій подано таку жахливу статистику урядових даних про 1937 р. на підставі урядових даних 1511 дітей — вмерло в заліщицькому повіті 1511 дітей — вмерло **1387 дітей.** З того числа до 3 років життя було аж 248. Коли ж взяти під увагу ...

...тування, то серед тих 248 дітей була лиш одна жидівська дитина. Причини цього загрозливого явища на думку повітового лікаря такі: ...ке одружіння родичів та у звязку з цим сплені народини дітей, які приходять на світ від ...рших родичів, є з природи слабші. 2) Недостача опіки над матірю й дитиною. 3) Незнання найпростіших гігієнічних умовин для немовлят серед селянок. 4) Дуже часті випадки пошести червінки (дезинтерії), які з причини недбальства матерей сильно поширювалися. Мабуть не краще, якщо не гірше стоїть теж справа в інших повітах.

— „4-ку“ зліквідують. МКЕ — управа міських трамваїв рішила зліквідувати трамваєву лінію ч. „4“. Недавно цю лінію скоротили в той спосіб, що „4“ їздила зі Замку тільки до трамвайної ремізи при вул. Томіцького. Це скорочення лінії відбилося на фреквенції пасажирів, бо до поліції їздить „1“, через вул. Пелчинську, повз ремізу їздить 9-ка. Тому теж дирекція трамваїв рішила взагалі цю лінію зліквідувати, ...те до Високого Замку рішили пустити міські автобуси, які будуть їздити що пів години. Не... то як добрі думки, одна ліпша від другої.

— Помер талергофець. У другій половині ...ня ц. р. помер нагло в Янові яворівський ресторатор Маврикій Маннбер. Та мало хто навіть у Яворові знає, що в 1914. р. при відвороті австрійської армії мадяри розгромили його ресторан, а самого власника за опір арештували як „москвофіла“ та ще й записали його, жида, ...ій „гріхіш-католішер пфарер“. В тім характері побував він довший час у Талергофі. Цей факт свідчить як не можна краще про повний безпорядок у тих часах і що мадяри ловили кожного першого-ліпшого з краю та слали в Талергоф. Тоді теж вони вивішали багато наших невинних селян і священників. („Українське Слово“).

— Сумний кінець каварні „Ріц“. В четвер пополудні заїхали перед відому львівську каварню „Ріц“ вози, на які навантажено всі движимости каварні та перевезено їх до скарбового уряду. Ця каварня основана ще 1910 р. Спершу вона звалася „Ренесанс“, опісля „Лювр“. Від 1923. р. почала вона підупадати — наємці не платили податків, опісля і чиншу; довг у скарбовому уряді дійшов до 15.000 зол. У каварні працювало коло 60 осіб.

— Львівська хроніка. Ванда Ґурська (вул. Лісна) повідомила поліцію, що померла її субльокаторка 67-літня Катерина Курибала, яка не мала ніякої рідні, тому теж нема нікого, хто зайнявся би її похороном. — Станислав Тимочко (вул. Кентшинського) повідомив поліцію, що його 20-літній безробітний син виїхав ще 1. жовтня м. р. до Мосьціц, в яких мав дістати посаду і від тієї пори за ним загинув всякий слід.

— Підписався за служницю. Частина мешканців Коломиї вислала до шкільної влади письмо, що його підписало кільканацять осіб. Серед тих підписів був теж підпис служниці Марії Саганівської, яка тому, що мала мокрі руки ...ісля миття підлоги, попросила студента Та...ля Б., щоб її підписав на письмі. У першій інстанції студент дістав за те 6 тижнів арешту із ...ршененням. Суд другої інстанції той присуд затвердив.

— Весняна погода в совітській Україні й Білорусі. На території совітської України й Білорусі панує незвичайно тепла погода. Деякі ріки ...рвалися виливом. У деяких околицях України температура доходить до 12 ст. тепла. Небувала в такій порі теплота спричинила передчасну вегетацію рослин.

— Ріжні вістки. Італія збільшить допомоги для безробітних, щоб успокоїти невдоволених. — Американський Інститут Громадської Думки переводив анкету: чи вказане звернути Німеччині кольонії? Тільки 17 відповіло так, 83 висловилося проти. — У Льондоні кружляють чутки, що міністр кольоній Малькольм Меклональд ...ниться з донькою ірляндського президента ...революціонера Де Валери. — Після повені у ...таї Огайо, Вірджінія, Теннесі і Кентукі, ...000 родин залишилось без даху. — У Совітах ...брак будильників; єдина їх фабрика на цілому просторі Сов. Союзу теж не може їх приготовляти, бо не має деяких запасових частин.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Малярські гулі.

Прийшла до мене в редакцію молода панночка з просьбою, щоби зробити прислугу малярам.

— У вівторок, 14. II. дають малярі вечірку. Будь ласка, напишіть фейлетон...

— Про малярів чи про вечірку?

— Я не зна... Як вам ліпше! — і почервоніла́ся.

— Засадничо не маю нічого проти, але від чого зачати?!

Я глянув на панночку і очі вирячив з дива. Передомною стояла дівчина, що почервоніла́ся без якогонебудь додатку з „Льотосу“, а так — зовсім природно як колись червонілися наші бабуні. І уста були немальовані...

Панове малярі! Це дуже добре свідчить про вас, що ви свого захоплення фарбами не вщіплюєте в прихильниці вашого мистецтва.

Це було одною з головних спонук, що я сів до писання. Очевидно, дай Вам Боже багато публики, доброго настрою і чудового кінцевого рахунку, але ви знаєте, що значить надхнення! Це така пташка, що тільки пурх! і полетіла. Хочеш намалювати камінь, пень, чи іншу копу жита, а надхнення взяло і втікло. Аж тут де не взявся хрущик чи інший воробець, сів собі на камінь, пеньок, чи півкопу, зацікавив тебе і вже береш за палітру і вже малюєш.

Так само і з фейлетоном: прийшла ненамальована панночка просити за малярів і вже є надхнення. Невелике воно, але все таки є.

Тим лекше мені приходиться виконати обіцянку, що люблю малярську братію. Її пелехата голова завжди повна всяких проектів — від політичних до санітарних включно.

— Знаєте, наші повинні в соймі категорично... і т. д.

Або:

— Якби я був президентом міста, то на подвірях камениць... і т. д.

Останніми часами багато малярів — за прикладом Тараса взялися з успіхом до віршів та прози. Хто зна, чи і на інших полях (наприклад, у політиці!) не виказали б великих здібностей — за прикладом Адольфа!?

Тому всі, що будуть на Малярських Гулях, нехай не забувають, що може між ними якраз і походжає якась майбутня політична шишка.

Малярі дуже дивний народ. Ніколи не нарікають на брак хліба, а постійно плачуть, що не мають відповідного мешкання і фарб. Тимчасом кожний з них має сяке таке мешкання, кілька кг. фарб, але що він їсть — це далебі загадка. Адже ніхто не припускає, що можна в нинішніх обставинах продати стільки образів на місяць, щоби тижнями сито пережити, чи день весело перегуляти!

Але настрій, сердешні мають. І голоси в них несогірші. Котрого не возьмеш — співає, ще й на ґітарі чи бандурі забренькає. Одним словом — всесторонні!

Був я недавно в одного з них. Доказував політикові політичні помилки, сперечався зі мною за ритміку Шевченкових віршів, співав „За фант“ „Гетьмани, гетьмани“, показував новий крок козака і власної конструкції лапку на миші.

Помисловий народ!

Думаю, що й їхні „Гулі“ будуть так само всесторонні та помислові.

Галактіон Чіпка.

Відозви й комунікати.

ГОСПОДИНСЬКИЙ КУРС У СКНИЛОВІ К. ЛЬВОВА.

Львівська філія „Сільського Господаря“ при допомозі централі Краєвого Господарського Товариства „Сільський Господар“ у Львові уладжує у фундації о. Фолиса у Скнилові коло Львова 8-тижневий курс для сільських дівчат і господинь. На курсі викладатимуть: куховарство, трикотарство, годівлю домашних тварин, огородництво, садівництво та інші предмети потрібні сільській господині.

Курс розпочинається 16. лютого ц. р. Оплата за навчання 8 зол. місячно. Повне утримання в інтрнаті 40 зол. місячно (можна платити продуктами).

Зголошуватися на цей курс треба до філії „С. Г.“, Львів, Руська 20 або в о. Т. Ковалюка, пароха Скнилова.

ГОЛОВНА СЕКЦІЯ ГОСПОДИНЬ
при Краєвому Господарському Товаристві Сільський Господар“ у Львові.
ФІЛІЯ
Краєвого Господарського Товариства „Сільський Господар“ у Львові.

—o—

З кіна.

КІНО „АМПІР“: „ЕЛІСЕЙСЬКІ ПОЛЯ“.

Елісейськими Полями в Парижі називають великий простір, що тягнеться від Площі Згоди до Тріюмфальної Арки. Це довгий ряд алей, і малих парків з ріжними палатами; тут стоїть теж палата президента, музеї малярства та різьби, а головна алея, що належить до найкращих у світі поперерізувана на боки великими вулицями. Між Площею Згоди, де підчас революції стояв ешафот для голоти та для королівських голов і між Тріюмфальною Аркою, що є величним памятником перемог Наполеона (під якою від останньої війни знаходиться теж Могила Невідомого Вояка) — відбулася неодна історична подія. Низку таких подій, більших і менших, дотепно звязав в один ланцюг відомий драматург і актор Саша Ґітрі. С. Ґітрі почав свою історію від Людвика XV., хоч Елісейські Поля в такому вигляді як нині, істнують щойно від 1818. р. Ґітрі сам виступає як учитель історії у клясі 10-літніх учнів і викладає їм історію, перетикану всякими анекдотами, щоб їх не занудити. Правда: деякі з його анекдот не надаються і для вищих кляс. Сіллю цілого викладу є генеальоґічне дерево, з якого виходить, що Саша Ґітрі має в собі подвійну дозу королівської крови — Людвика XVI. і Наполеона з їх незаконних мезаліянсів. Деякі сцени, як відвідини Жан Жака Руссо невідомого ще женевця, що зробив плян, як переробити один куток Елісейських Піль, зустріч Наполеона зі своєю молодечою тінню, невдатний виступ Р. Вагнера зі своєю увертурою „Тангайзера“ мають своєрідний посмак поезії. Фільма наскрізь ориґінальна, але мабуть справді може подобатись тільки тим, що можуть розуміти сам виклад, не читаючи перекладних пояснень.

Зі судової салі.

ЗА ПЕРЕХІД КОРДОНУ.

Перед окружним судом у Стрию відбулася 3. ц. м. розправа проти **Маріяна Кравчука, Льва Сорочака, Петра Глушка, Володимира Патрія, Івана Діденка, Якова Максимця,** всіх із Перегінська, пов. Долина та **Василя Сливинського** з Підністрян, пов. Бібрка. Їм усім закидували, що 10. XI. м. р. вони перейшли к. Осмолоди польський кордон. Чехословацька прикордонна сторожа придержала їх та передала відтак польській владі. Суд засудив усіх по одному рокові вязниці.

Підсудних боронили: д-р Гарасимів, д-р Калуський, д-р Домбчевський і д-р Зандель. Оборонці заповіли відклик.

ЗА МЕТРИКУ.

Перед окружним судом у Львові відбулася 10. лютого ц. р. розправа проти о. Івана Фелишина, адміністратора Біґалі в Любачівщині за проступок зі статті 287. к. з., що на метрикальнім витягу написав „Новаковський“, а не „Новаковскі“ Тому, що до актів не долучено карної карти підсудного, розправу перервали.

Рідна Школа має поверх 105.000 членів Подбаймо, щоб це число збільшилося в 1939. р. вдвоє — Зголошуйтесь і вплачуйте членські вкладки до приналежних Кружків РШ, а де їх нема, то просто до Головної Управи РШ у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова ч. 12.

✝ Посмертні згадки.

СОФІЯ З КИСІЛЕВСЬКИХ СЕРБИНСЬКА

Дня 4. лютого 1939 померла приняївши Найсвятіші Тайни в селі Джурові пов. Снятин в домі свого сина Корнеля **Софія з Кисілевських Сербинська** вдова по греко-катол. священику в Семаківцях пов. Городенка в 71 році свого трудящого життя.

Покійна відзначалася небуденними прикметами душі зєднуючи собі велику любов в родині і симпатії та поважання у своїх односельчан.

Похорони відбулися дня 6. II. в Джурові. В. ІаП.!

Здоровий прояв.

XVII. ВИКАЗ.

Крім постійних щомісячних датків зложили дальше самочинно **з нагоди Різдва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: Пов. Союз Кружків Р. Ш. — Теребовли (з повіту 50, Кружок Р. Ш. Перепельники (Зборів) 35, Кружок Р. Ш. Щепанів (Бережани) 15, Кружок Р. Ш. Сосниця Ярославська 9.50, Лябанців Ліна Станиславів 5, о. о. Бойко Григорій Підгайчики (Перемишляни) 8, Кочевахш Василь Перемишль 5.25, Ковальчук Петро Лежайськ 2, інж. Юрчинський Степан Влоцлавек 10, Кулиняк Олег Варшава-Воля 10, Кружок Р. Ш. Підгородці (Стрий) 10, Кружок Р. Ш. Бівно (Скалат) 11.15, інж. Горницький Зенон Самбір 20, Пов. Союз Кружків Р. Ш. Мостиська (Арламівська Воля) 4.25, Буховичі 6. Гусаків 75, Малнівська Воля 10.00, Лишпятичі 5, Пакість 8, Соволя 25, кооп. „Згода" Соколя 10, Черепово 39, Чишки Церк. 2, разом 179.25, д-р Борисевич Р. Горлиці 3, Круж. РШ. Лісько 14, о. Фукальчик Гр. Угерці 19.15, о. Скоплик Ярослав Середнє Велике 13.50, Цистор Іван Лютовиська 10.55, кооп. „Будучність" Заготів 6. Балигороду 5, гр.-кат. уряд парох. Богутин (Зборів) 20, чит. „Просвіти" Красносільці (Збараж) 5, о. Кручок Павло Монастирець (Жидачів) 5, Левчишин Григор Лісники (Бережани) 2, гр.-кат. уряд парох. Стинава Нижня 40, Гиндюва Ядвига Рончива 6. Ярослава 5. д-р Зарицький Любомир Луцьк 2, Котар Тамара Варшава 5, Дмитро Мандюк Велька Весь 6. Кракова 2, Керницький Михайло Громадзіце 6. Велюня 5, Людкевичівна Ярослава Ґдиня 5, Теця Людкевичева Ґдиня 5, Вусач Павло Кастанів 1, Звірик Йосиф Конодра 5, д-р Филипчак Борис Краків 10, Бачинський Роман Кшонтка 6. Кольбушової 4, інж. Гарачук Михайло Лодзь 5, Свіщенюківна Нуся Лбертів 17, Сірий Михайло Познань 5, Галя й Іван Білоус Радів 3, Чучман Лев Тарнобжег 2, Бессараба Іван Троки 3, Ландюк Микола Андріїв 4.

XVIII. ВИКАЗ.

Греко-кат. уряд парох. Конюхів 6. Стрия 74.50, гр.-кат. уряд парох Носів (Підгайці) 27.40, гр.-кат. уряд парох. Шепори 15, Т-во Сокіл" Підгайці 11, гр.-кат. уряд парох. Липа з Бриньовою (Добромиль) 10, Савчук Данило Красносільці (Збараж) 10, гр.-кат. уряд парох. Краве (Скалат) 8.25, Кружок Р. Ш. Житище (Сокаль) 6, д-р Шмігельський С. Горлиці 6, Гринаї Чудес 6. Ряшева 5, о. Онишкевич Степан Куликовичі 5, Сваб Теодор Улазів (Любачів) 2, Крупова Климентина Терканка (Перемишль) 5, Воронович Евстахій Сільце (Підгайці) 2, гр.-кат. уряд парох. Руда Монастирська 5, о. Клос Василь Мости Великі 6.40, Марія і Василь Білинські Борислав 5, І. І. Гошовські Яголовець (Долина) 5, першовоні сестриці Яголовець 5, д-р Жуковський Антін Щуровичі 6. Бродів 5, Андрущук Роман Понинка 6. Бродів 1, Лада Денис Лушнець 6. Бродів 3, Нерослий Діонизій Богородчани 5, кооп. „Новий Світ" Кошляки 6. Збаража 5, д-р Клюфас Всеволод Заліщі 4, гр-кат. перший Руда Сілецька 5, Сеничів Іван Черкаси 2, д-р Попович Микола, хірург, Львів (непринятий гонорар від д-ра Малицького Олекси) 20, Маринович Микола Хоросниця (Мостиська) 5, Мартинюк Юрко Лісько 2, Жилевський Володимир Львів 2, Бабуляк Матій Львів 5, Шеретило Ірина Львів 5, Марцінковський Омелян Язловець 6. Бучача 24, Пов. Союз Кружків Р. Ш. Бібрка 13, Чубинівна Антоніна Холодна Гора 2, Бобикевич Софія Радом 2.50, Добенко Олександер Грабів над Проснею 5, д-р Литвин Евген Ярослав 10, Долинський Володислав Плотичі 3, Кружок Р. Ш. Гаї Великі 6. Тернополя 20, о. Січук Іван Станиславів 2, Чолій Матвій Калуш 5, Слобода Василь Опарівка 0.50, Лупенко Іван Коршів 6. Коломиї 2, Шур Іван Борислав 5, чит. „Просвіта" Небилів 6. Перегінська 4, д-р Гіліпінський Володимир голова Пов. Союзу Кружків Р. Ш. Ярослав 21.45.

(Продовження буде).

Дописи.

ЯВОРІВ.

Справа двох гімназій в Яворові. Дві українські гімназії в Яворові, себто коедукаційна „Рідної Школи" і дівоча СС. Василіянок — це справа дуже дразлива й болісна. Були різні заходи цю справу мирно якось на місці полагодити і то навіть при допомозі Головної Управи „Рідної Школи" й не виводити її на ширше форум. З кол „Рідної Школи" тієї справи ніхто прилюдно не порушував. До цього покликані Загальні Збори кружка „Рідна Школа" в Яворові, що вже шість літ цю справу порушують і переводять відповідні ухвали. Але поза ухвали ця справа ні крок вперед не посунулася. Тимчасом один громадянин з Яворова, що скривається під псевдонімом „Поінформований" не втерпів. Чи з власної спонуки, чи може інспірований з кол гімназії СС. Василіянок написав допис в „Ділі" з 8. XII. 1938 ч. 248, стор. 10 під наг.: „Проти одного непорозуміння". Цим своїм дописом спричинив у Яворові і Яворівщині та навіть у краю ще більше непорозуміння. У відповідь на це в порозумінні з численними громадянами Яворова, яким лежить на серці добро „Рідної Школи" й її дальший розвиток, появився допис в „Ділі" ч. 257 з 19. XII. 1939 стор. 9—10 п. н. „Справа існування двох гімназій в Яворові". Здавалося, що на цьому справа покінчиться. Але не втерпів п. Поінформований і в „Ділі" з 5. I. ц. р. ч. 4. помістив статтю п. н. „Є місце на обі школи в Яворові". Ця стаття фальшиво вияснює справу і у всіх точках незгідна с правдою в цілости. На 16 точок, що збивали закиди Поінформованого, поміщених в „Ділі" ч. 257 він дає відповідь лєдви на 6 точок, що вони ніби не „згідні з правдою", чи „не відповідають дійсности". Значить 10 інших точок (гляди „Діло" ч. 257) правдиві, згідні з правдою і відповідають дійсности і на них не можна було вже знайти закидів. Тому ми ще раз на тих 6 точок, що в них зробив нам закид п. Поінформований, даємо йому відповідь згідно з правдою. 1) Згідно з правдою є, що на Загальних Зборах кружка „Рідної Школи" в Яворові 16. X. 1938. ухвалено таку резолюцію („Діло" ч. 257 з 19. XI. 1938): „Яворів і Яворівщина за малі й убогі, щоб у них побіч себе існували дві такі самі рівнорядні загально-освітні гімназії, себто СС. Василіянок і „Рідної Школи". Взиваєть старшину кружка „Рідної Школи" поробити всі можливі заходи, щоб у порозумінні з СС. Василіянками дівочу загально-освітню гімназію перемінити на фахову середню школу. Тоді все зорганізоване українське громадянство Яворівщини допоможе зорганізувати дівочу середню школу СС. Василіянкам морально й матеріяльно". Ця резолюція перейшла одноголосно, як стверджує написаний протокол тих зборів, на якому підписаний предсідник зборів д-р Михайло Фільц та секретар зборів проф. Петро Франко. Це може потвердити й сам внескодавець тієї резолюції д-р Осип Галущак та десятки присутніх громадян. Але Збори не говорили ні не ухвалювали, що заявляються проти гімназії СС. Василіянок, ні „не вибирали делегації до СС. Василіянок у справі ліквідації їх гімназії." 2) На закид, чи СС. Василіянки агітують у місті за своєю гімназією, то хоч ми написали в „Ділі" ч. 257 „ведуть агітацію в Яворові"..... ми на це не відповімо, бо вважаємо, що не місце про це прилюдно писати, але якщо п. Поінформований хоче, то може про це усно довідатися в Яворові. 3) На закид, де сказано, що нема в Яворові якоїнебудь страху, щоб гімназія „Рідної Школи" через існування гімназії СС. Василіянок впала, мусимо ствердити, що п. Поінформований наш запит зовсім перекрутив. А він був такий: „Що станеться, якщо внаслідок скасування коедукації в „Рідній Школі" прийде час, що в гімназії буде мале число учнів і вона готова впасти". І дальше: Гімназія „Рідної Школи" не числа і не числить на те, що „якщоб навіть гімназія СС. Василіянок перестала існувати, то лише мінімальна кількість учениць перейшла б до гімназії „Рідної Школи". Чи „більшість учениць гімназії, це так мовити спеціяльний контингент монастирсько-інтернацької школи зібраних з різних сторін краю" — пише п. Поінформований — це питання. Бо на 63 учениць цієї гімназії є 22 з Яворова і Яворівщини. Де є правда, нехай читач сам собі відповість. 4) Що торкається закиду, що „Василіянки причинилися до того, що СС. Йосифітки замкнули інтернат учениць гімназії „Рідна Школа" вважаємо, що не місце прилюдно про це писати. Натомісць неправда, що довголітня голова філії „Союзу Українок" в Яворові п. Уляна Галущакова, мала якунебудь умову зі СС. Йосифітками і вона ніде нікому не зобовязала, що інтернат не надається ні на захист для дітей, ні на інтернат для учениць гімназії „Рідної Школи", як теж неправда, що через це його звинено. Зате правда, що льокаль СС. Йосифіток показався за малий на інтернат для учениць гімназії „Рідної Школи", а коли СС. Йосифітки хотіли [illegible] більший льокаль на цей інтернат, то дістали [illegible] його вести. 5) На пятий закид відповідаємо, що 8. II. 1939 Кураторія Львівської Шкільної Округи [illegible] до кружка „Рідної Школи" в Яворові [illegible] нути коедукацію в гімназії „Рідна Школа" і в [illegible] письмі було написано „бо в Яворові існує [illegible] на гімназія „Рідної Школи" і СС. Василіянок з україн- ською мовою навчання". Нехай читач сам собі [illegible] вість, чи цей наказ звинути коедукацію має [illegible] будь звязок з гімназією СС. Василіянок, чи ні. б) [illegible] да, що майже ввесь кабінет гімназії СС. Василіянок [illegible] старий кабінет семинарії, але й правда, що в гімназії СС. Василіянок нового типу вже дотепер закуплено приладдя до кабінетів майже за 6.000 зол., з ласки [illegible] милисмоси, таксамо, як у гімназії „Рідної Школи", [illegible] новий тип гімназії потребує нового приладдя до на- чання. Вкінці, як це розуміти „треба брати [illegible] увагу вищі моральні цілі"? Чи в гімназії „Рідної Шко- ли" тих вищих моральних цілей нема? При [illegible] ствердимо, що ніхто не виступає проти гімназії СС. Василіянок, тільки проти анархії та отаманщини в у- країнському шкільництві. В Яворові нема місця на дві такі самі рівнорядні, загально-освітні гімназії. А може ми помиляємося або занадто односторонньо ставимо до справи? Тому добре булоб, якби хтось [illegible] рівщини, може Головна Управа „Рідної Школи" [illegible] хтось з визначних шкільних діячів, котрому лежить на серці добро й розвиток українського шкільництва, сказав авторитетне слово, чи є в Яворові місце на дві такі самі школи. На цьому кінчимо з п. Поінформованим і більше в цій справі прилюдно слова забирати не будемо.

Яворівець.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Три Йордани в Перемишлі. Сьогорічне свято Йордану в Перемишлі було справді величавою українською маніфестацією. Вже довгі роки ми не бачили такої маси народу. На довго перед год. 11-тою [illegible] вірні катедральний храм, площу перед храмом та [illegible] поблизькі вулички. Причина того великого [illegible] святі Йордану не втому, що буда гарна і тепла погода, але у помітному зрості побожности, чого доказом може послужити те, що перемиські церкви підчас всіх богослужб виповнені вірними. По архиєрейській Службі Божій, яку відправив Преосвященний Йосафат, вийшла з катедрального храму процесія і перейшла вулицями міста над Сян, де преосвященний в асисті [illegible] мітрата Василя Пипиха, цілої капітули, о. о. [illegible] та численного духовенства довершив торжественного водосвяття. У процесійному поході взяли участь [illegible] цесії всіх перемиських церков. В часі процесійного ходу співав хор питомців духовної семинарії і грала [illegible] лута орхестра читальні „Просвіта" Перемишль-Сянове міста. Крім катедрального архиєрейського водосвяття відбулося, ще водосвяття для вояків греко-католиків перемиських частин, якого доконав місцевий парох о. Ю. Ваврик в асисті одного латинського священика. У цьому водосвятті взяли участь представники військової та цивільної влади. — Одночасно відбулося й третє водосвяття, якого доконав місцевий [illegible] славний парох о. протоєрей Аполлон Новицький. У [illegible] вославному водосвятті крім представників війська та цивільної влади взяли участь [illegible]

Героям зпід Крут. Перемишль теж відзначив [illegible] роковини геройської постави студентської [illegible] геройської смерти 300 найкращих синів України [illegible] Крутами. В суботу 28. січня вечером [illegible] веннії перемиського громадянства та молоді [illegible] лошин відправи в катедральному [illegible] Співав хор молоді під управою ст[illegible] Я. Опа[illegible] годину після панахиди кільканадцять [illegible] малин зібралось в салі „Сокола", де [illegible] академія. На програму академії склались [illegible] „Чорна рілля ізорана" і „Крізь пальці [illegible] хору молоді під упр. ст. Яр. Оштаника [illegible] робача та деклямація Н. Сосонів Ю. [illegible] „Присяга українського [illegible]" [illegible] співом національного гимну.

Ревізії й арештування. В [illegible] 18. І. п. р. поліція зі станиці в Соласьмі [illegible]

віцію в студ. Романа Маселка, якого потім арештувала. Рано другого дня відставили його до окружного суду в Перемишлі. Причина арештування і наглого віддання Р. Маселка до суду досі невідома.

З викладової салі. Заходами виділів Учительської Громади і Т-ва Наукових Викладів ім. П. Могили відбулися в салі „Української Бесіди" три чергові виклади: 15. січня — інж. Мик. Деревянко: „Українська Господарська Асоціяція та її значіння", 20. січня о. проф. Ю. Мигний: „Спогад з побуту серед словінців у Країні", 3. лютого — проф. д-р В. Пачовський: „Географічно-історичні умовини розвитку Закарпаття". Всі виклади пройшли при великому зацікавленні перемиського старшого громадянства та молоді. К-к.

——o——

Спорт.

ГАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА СВІТУ.

Базель. Америка — Польща 4:0 (0:0, 2:0, 2:0).

Після цієї програної стрічі Польща відпала від дальших гор за мистецтво світу.

Ціріх. Чехословаччина — Англія 2:0 (1:0, 1:0, 0:0).

Англія не здобула досі в півфіналі ніодного пункту.

Нові книжки й журнали.

„ДЕ СРІБНОЛЕНТИЙ СЯН ПЛИВЕ". Пропамятна книга ювилею 50-ліття Української Державної Гімназії в Перемишлі 1888—1938. Накладом Ювилейного Комітету. Перемишль 1938. Стор. 286, форм. вел. 8-ки. Обгортка і фотомонтаж: арт.-мал. Мирона Левицького. З „Поспішної Друкарні" м-ра Ю. Костюка і Син в Перемишлі. Ціна 5 зол. — Зміст: І. частина. 1. Григорій Цеглинський: До срібнолентий Сян пливе. 2. Ювилейна стаття. 3. П. Карманський: Елеґія. 4. Д-р Кость Левицький: Як тяжко родилась наша гімназія в Перемишлі. 5. Іван Запаць: Літопис української держ. гімназії в Перемишлі. 6. Андрій Алиськевич: Сторінка з моєї діяльности на становищі директора. 7. Роман Гамчикевич: Українська держ. гімназія в Перемишлі. Її минуле та її майбутнє. 8. Д-р Ів. Ополот: Вплив перемиської української держ. гімназії на розвиток національної свідомости Надсяння. 9. Д-р Ів. Ополот: Статистичні таблиці учнів перемиської гімназії з Надсяння. 10. Д-р Іван Карпинець: Участь б. учнів перемиської української гімназії в українській визвольній війні. Ред. Комісія: Доповнення до статті д-ра І. Карпинця. 12. Любомир З. Веч: Пласт у перемиській українській гімназії. — ІІ. частина. 13. Д-р Володимир Загайкевич: Григорій Цеглинський як громадянин. 14. П. Карманський: Епітафія Гр. Цеглинському. 15. Степан Шах: Іван Зілинський — світоч виховдників перемиської гімназії. 16. Д-р Е. Грицак: Петро Карманський; його творчість і мова. 17. І. Запаць: Памяті Романа Сембратовича. 18. Старшина Музею „Бойківщина" в Самборі: Володимир Гуркевич. — ІІІ. частина. 19. Од.: Н-усе Аст. 20. Д-р І. Брик: Сорок літ тому. 21. П. Карманський: Крізь серпанок літ. 22. Д-р Іван Зілинський: Моя наука в перемиській гімназії. 23. Прокіп Колодач: Над срібнолентим Сяном. 24. І. Гонтарський: Перші кроки. 25. Василь Пачовський: Заснова Перемишля. 26. Д-р Маркіян Теодорський: До Києва і Чорного Моря. 27. Володимир Березовський: Спогади дириґента гімназійного хору. 28. Олекса Ковалишинський: Самоосвітні вружки гімназійної молоді. 29. Д-р Андрій Ководинський: Перша прогулька з луною орхестрою за Буди. 30. Д-р Ів. Ополот: Карби та спогади з гімназійних часів. 31. Д-р Володимир Блой: „Н... Листки". 32. Роман Коцик: Початки Пласту в перемиській українській гімназії. 33. О. д-р Луб ЧСВВ: Спогади про перемиську українську гімназію. 34. Іван Смолій: Терпіння Волта. 35. Гюзник: На спомин Б. К. 36. Підготова ювилею. — В книжці поміщено 65 світлин, з того деякі д. рідкі й цінні; та 3 діяграми: І. Запаця (фреквенція в гімназії) і Вол. Мриглевича (фреквенція учнів з повітів Надсяння і рідні відсотки з повітів Надсяння).

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Субота 11. ІІ. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов".

Неділя 12. ІІ. год. 12. впол. „Кіт в чоботях". — Год. 3.30 попол. „Пані Президентова". — Год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов".

Понеділок 13. ІІ. год. 6. веч. „День без фреції".

Вівторок 14. ІІ. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов".

Театр Рівнородностей.

Субота 11, неділя 12, понеділок 13 і вівторок 14. ІІ. театр нечинний.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ-ЗНЕСІННЯ:

11. ІІ. Мати наймичка.
12. ІІ. Хата за селом.

Український Театр ім. І. Котляревського:

СТАНИСЛАВІВ:

11. ІІ. Зоря над Почаєвом.

Для 11. ІІ гратиме театр у Ніжниці і Черчах.

Український театр Йосифа Стадника (Бенефіс):

РІВНИНИ:

11. ІІ. Чорноморці.
12. ІІ. Гриць.
13. ІІ. Сові.
14. ІІ. Хам.

Театр підготовляє історичну драму „Конашевич-Сагайдачний".

КІНА.

АМПІР: „Елізейські поля" (Саша Ґітрі).
АПОЛЬО: „100 днів Наполеона".
АТЛЯНТИК: „Бреття Христини".
БАЙКА: „Павел і Гавел".
БАЛТИК: „Еспанський метелик".
ВАНДА: „Вільгельм Тель" і „Пат Па..." „... дня добрим".
ҐРАЖИНА: „Ніколи чорний бравка".

ЕВРОПА: „Конфлікт".
КАСІНО: Норма Шірер як „Марія Антоанета".
КОПЕРНИК: „Месники".
МАРУСЕНЬКА: „Невічне серце".
МЕТРО: „Королівський свічник" та „День на переговах".
МІРАЖ: „Гегения".
МУЗА: „Чотири дочки".
ПАКС: „Оліміяда".
ПАЛЯС: „Мої батьки розводяться".
РАЙ: „Професор Вільчур".
РІЯЛЬТО: „Восьма жінка Синьобородого".
РОКСІ: „Побожна брехня" з Полею Неґрі.
СВІТ: „Шерльок Голмс і Д-р Ватсон, „Без приказу".
СВЯТОВИД: „Листи з поля бою" „Отель на пустині".
СТИЛЕВЕ: „Ультимат" і ревія.
ТОН: „Візлий метелик" Сони Геніс, „Алярм на морі".
УТІХА: „39 кроків" і ревія.
ХИМЕРА: „Голос матері" Бен. Джілі.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(ул. Маріїнька)
„Острів Ява".

...СЬКЕ РАДІО.

Субота, 11. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Спортові вістки зі Закопаного, 7.20 Комунікати протилетунської оборони, 7.25 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розривкова музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Легкі інструментальні дуети, пл., 11.57 Сиґнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 **Програма на завтра**, 15.00 Для дітей: „Наш приятель", „Про ведмежий талок", 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Літер. хроніка, 16.35 Діточий хор, 17.00 Отворення світових лещетарських мистецтв у Закопанім, 17.58 Авдиція, 18.00 Відчит присвячений Людомирові Бенедиктовичеві, 18.10 Комунікати протилетунської оборони, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Гутірка: „Ліси, бджоли та пісеньки" авд. для молоді, 19.00 Зі Закопаного: Що це таке альпейська комбінація, 19.10 Сальон. орх., мішаний хор, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, 21.00 Розривковий концерт, орх., пісеньки, Ганка Орлонівна, злінга, гавайська ґітара, арфа, 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.03 Спорт, 23.05 Комунікати протилетунської оборони, 23.08 Закінчення програми.

Неділя, 12. лютого 1939.

7.20 Комунікати летунської оборони, 8.00 Ранішній денник, 8.15 Спортові вістки зі Закопаного, 8.20 Для села: Хліборобська газетка. Огляд сливків рільних продуктів, Від Гдині до Ню Йорку, муз. образок, орх., сопр., тенор, барит., бас, 8.45 Нові азотові та фосф. навози, Муз. з пл., коло год. 10.30 після богослуження музика з пл., 11.45 Реліґ. авд., 11.57 Сиґнал, 12.03 Симф. поранок. орх., спів, 13.05 Борців і його околиці, 13.15 Музика з пл.; у перервах фрагменти з лещетарських перегонів, 14.40 Для дітей: „Про двох таких, що вкрали місяць" Корн. Макушинського, 15.00 Газетка, хор, фрагмент із В. Оркана, 15.25 Золота книга громад, 16.30 Зі співанника Монюшка, сопран, мецосопран, барит., 17.00 Скрипк. рецітал у супр. форт., 17.30 „Сензація у Трокадеро" оперетка В. Гепе; у перерві коло год. 18.30 Хвилина бюра студій, 19.30 Спорт, 19.35 Для фортепіяна, 19.50 Спів і Орава у пісні та музиці, 20.15 Звуковий тижневик, політ. огляд, веч. денник, спорт, 21.25 Танк. музика, у перерві в год. 21.55 Весела Сирена, 23.00 Останні вістки, 23.03 Спорт, 23.05 Комунікати протилетунської оборони, 23.08 Закінчення програми.

Понеділок, 13. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Спорт. вістки зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: **„Хто до науки не має охоти, все викрутиться" гутірка для старших дітей**, 11.15 Мельодії Р. Штольца, пл., 11.57 Сиґнал, 12.03 Полуднева авд.; у перерві в год. 12.30 Транспом. зі Закопаного, 13.00 Для купців і ремісників: Співпраця купця з акквізитором, Відповідаємо на актуальні запити, 13.30 Класична симфонія, авд. для ліцеїв, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для молоді: „Казка про Тисячного" на осн. Майрінка, з муз., 15.30 Сальон. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Наук. хроніка: Фізика, 16.35 Форт. рецітал Мелянії Сацевич, 17.10 Великі столиці Европи: Льондон, 17.25 Шотляндські пісні Бетовена, сопран. тенор, бас, сальон. тріо, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Львівські наукові заведення: Студіюм і біблійний музей, 18.20 Актуальність, 18.30 Авдиція, 19.00 Зі Закопаного, 19.20 Розр. концерт, орх., мецосопран, форт., акордеон, 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, 21.00 „Весна" ІІ. частина ораторії „Чотири пори року" Гайдна, симф. орх., хор, сол., 21.40 Літер. новини, 22.00 Спортові вістки, 22.05 Італійська культура в добі ренесансу і теперішня діяльність італ. культ. т-ва, 22.30 „Незнайомий": твори вок. квартет, 22.55 Огляд преси, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авдицій.

Вівторок, 14. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 ... Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орх., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: „В устній мові", гутірка для старших дітей, 11.15 Сальон. музика з пл., 11.57 Сиґнал, 12.03 Полуднева авдиція, **14.00 Фолькльор в інструментальній музиці, авд. в обробітці Галі Левицької-Крушельницької, форт., Стефи Левицької скрипка**, 14.30 Ватиканський порадник, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Життєпис машин: Льокомотива, 15.15 Техн. скринька, 15.30 Орх., 16.00 Попол. денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Фін.-госп. актуалії, 16.30 Спів, форт., 16.50 На прошальнім шляху, 17.00 Сальон. тріо, 17.30 З піснею по краю, 18.00 Для села: Хл. скринька, Як поводитися зимою з навозом, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Справи рельєну, **18.20 Для села: Недуги бджіл, гутірка в українській мові інж. М. Боровського**, 19.00 Трансм. сальонів, 19.25 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольоґічні вістки, спорт, 21.00 Концерт сучасної музики, 22.00 Атенські прогульки: Довкруги Партенону, 22.35 Скрипк. рецітал Одноносова з супр. форт., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.08 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 11. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ та БРАТИСЛАВА 7.20 огляд преси; 12.55, 16.05, 19.00 і 22.15; 19.20 комунікати; БЕРЛІН 15.30 Судетські народні пісні, 20.10 21.00 Танц. музика, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 12.10 Серенада, 15.20 Орх., 21.00 22.00 Танц. музика, ВІДЕНЬ 9.30 Для дітей, 12.00 Розр. концерт, 14.10 Легка музика, 16.00 Концерт бажань, 17.50 Нар. пісні на голоси та форт., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.10 21.00 „Чорний Петрусь" оп. Шудьця, КЕНІҐСБЕРҐ 20.10 „Отелло" оп. Верді, ЛИПСЬКО 18.15 Розр. мельодії, МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 19.20 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Тоска" оп. Пуччіні, ПРАГА 19.25 20.00 Фільм. мельодії, 21.10 Карнавальний концерт, танц. музика від Гайдна до Штравса, РАДІО ПАРІ 18.05 Розр. програма, 21.15 Пісні, 22.10 Кабарет, 23.05 Симф. музика, РИМ 17.15 Танц. музика, 19.20 22.10 Розр. музика, 21.00 Орх., СОФІЯ 17.30 Популярна музика, 18.15 Легка музика, 19.30 Спів, 20.10 21.00 Бетовенівський концерт, орх., 22.00 Танц. музика.

Неділя, 12. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ І БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки з Карпатської України, БЕРЛІН 19.20 Веселі мельодії, 20.10, 21.00 Орх., тенор, форт., БУДАПЕШТ 12.30 Орх., 15.45, 21.05 Цит. музика, 18.45 ...орх., 22.00 Орх. Концерт, ВІДЕНЬ 9.30 Казка для дітей, 16.00, 20.10 Веселе музикування, **19.50 Вістки в українській**

мові, ГАМБУРҐ 18.00 Тріо, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 14.30, 15.00 З італ. опер, КЕЛЬН 12.00 Розр. концерт, 20.10, 21.00 Вечір Легарових оперетох, ЛІҐТІ 19.10 Форт., 19.30, 20.00 Концерт орх., МІЛЯНО 17.00, 18.00 Розр. програма, 21.00 Віол., 22.00 Орх. концерт, ПРАГА 15.30 Танк. мельодії, 17.20 Словацькі пісні й танки, 17.30 Нар. пісні, 21.10 Джез, РАДІО ПАРІ 18.00, 21.15 Пісні, 18.15 Легка музика, 19.15 „Центральне бюро ідей" ком. Ґері, 21.30 Симф. концерт, РАДІО РОМАНІЯ 18.15 Рум. пісні, 19.00 Рум. музика, РИМ 17.00 Симф. концерт, 21.00, 22.00 Одноактівка та розр. музика, СОФІЯ 18.00 Легка і танк. музика, 19.00 Популярна музика, 19.30 Бетовенівський концерт 20.00 Вок. дуети.

Понеділок, 13. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 19.20, 22.15 Вістки й комунікати в українській мові, БЕРЛІН 15.00 Суїта Бортневича, 17.00 Пісні і форт. твори, 18.00, 19.00 Розр. концерт, БІЛГОРОД 18.35 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 18.30, 19.00 Циг. музика, 19.50 Спів, 22.00 Квартет, ВІДЕНЬ 16.00 Розр. концерт, 18.15 Нар. мельодії, **19.50 Комунікати в українській мові,** ГАМБУРҐ 19.00 Японські образки, 20.10 Концерт, КЕЛЬН 22.30 Легка і танк. музика, МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 21.00 Пісні, 22.00 Комедія, концерт хору, ПРАГА 15.15 Моравські пісні і танки, 18.25 Популярний концерт, 19.25 Словацькі нар. пісні, РАДІО ПАРІ 19.15 Квартет, 20.00 (після комунікату) Легка музика, 21.15 Соната Гендля на віол. і форт., 21.30 22.00 Симф. концерт, РИМ 17.15 Легка музика, 21.00 Симф. концерт, 22.15 Розр. музика, СОФІЯ 18.00 Легка музика, 18.15 Популярна музика, 19.30 Спів.

Вівторок, 14. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ І БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки і комунікати в українській мові, БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, БІЛГОРОД 18.00 Скрипка, 20.00 Спів, БУДАПЕШТ 17.30 Спів, 18.30 Нар. музика, 20.10 Циг. музика, ВІДЕНЬ 18.25 Концерт на альт., кларнет, форт., 19.25 Симф. концерт, **19.50 Вістки в українській мові,** ДРОЙТВІЧ 20.00 Форт., 22.45 Камер. музика, КЕНІҐСБЕРҐ 15.40 Казка, пісні, МІНХЕН 15.00 Для дітей, ПРАГА 21.10 Орх., РАДІО ПАРІ 18.06 Орх., 20.00 (після комунікату) Легка музика, 21.15 Камер. музика, РИМ 17.15 Форт., 21.00 „Травіята" оп. Верді, СОФІЯ 17.30 Військ. орх., 20.55 Рос. романси, 22.00 Легка, танкова музика.

БІРЖА

Варшавська біржа.

Варшава, 9. лютого.

Девізи: Бельгія 89.77, Берлін 213.07, Данціг 100.25, Амстердам 286.32, Копенгаген 11.28, Льондон 24.92, Н. Йорк 531 1/4, кабель 531 1/2, Осльо 125.22, аПарис 14.00, Прага 18.16, Стокгольм 128.47, Цюріх 120.55, Італія 27.92, Гельсінки 11.00, Монтреаль 527 1/4.

Тенденція неодностайна.

Гроші: Бельгія бельг. 89.77, доляри ам. 5.30, дол. канад. 5.25, фл. гол. 286.32, фр. франц. 13.09, фр. швайц. 120.55, фунти англ. 24.93, гульд. данц. 100.25, кор. дан. 111.26, кор. норв. 125.22, кор. шв. 128.47, ліри італ. 16.60, марки фінські 11.00, марки нім. срібні 74.

Ціни „Маслосоюзу".

Маслосоюз 10. II. 1939 платив кооперативам франко магазин у Львові:

1 кг. масла десер. бочк. без опак.	3.25
1 кг. масла десер. бочк. вкл. в опак.	3.30
за 1 л. молока	17—18 сот.
за 1 кг. яєць	зол. 1.15

Тенденція на всі артикули слаба.

ОПОВІСТКИ

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": На **Рідну Школу** зол. 5 і на **Інвалідів** зол. 5 Стефан Кеніг, Радехівщ.; на **Рідну Школу** Т. Кішенюк зол. 10, Микола Струс зол. 25, Марія Ваш зол. 10, Во... Отчин зол. 1 всі з Железова пов. ... зол. 5 Альбін Добрянський, Володимир Вел. зол. 2.50 Іван Черняховський, Любачів; на **Інвалідів** зол. 5 Казим. Тріска, Новосілки, зол. 2 Анна Павлусевич, Коломия; на **допомогу студентській молоді** зол. 2 Анна Павлусевич, Коломия; для „найбідніших" зол. 2 Омелян Гриньків, Івано..., зол. 2.50 Юрій Мусій в гостинні з нагоди Крут.

За 1 зол. 10

Знаменитих ножиків до голення „САЛЬФЕРС" що перевищують всі в тої ділянки тільки в перфумерії **С. ФЕДЕРА, Сикстуська 2. Коперника 15 а і Галицька 16.** Увага! За зворотом цего оголошення даємо гарний рекляновий дарунок.

Позір Збаражчина! Повторно скликані Звичайні Загальні Збори Товариства „Український Дім" в Збаражі відбудуться в суботу 25. лютого 1939 р. в годині 11. у власній салі з попереднім порядком нарад. — Виділ. 342

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ апліканит з трирічною практикою змінить патрона. Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Солідний". 335 2-2

ШУКАЮ господині на село до двох осіб найрадше вдовицю по священику. — Зголошення З. Олшкевич, Віттівська 8/II. між год. 2—4. 1—1

МАТРИМОНІЯЛЬНЕ

ВИСОКОКУЛЬТУРНИЙ, гарний на вид, освічений, з доброї родини, магістер (без становища, майна) шукає матримоніяльного контакту з багатою, вилявовою панною (вдовичкою). „Gentlevoman" „Діло". 345 1-1

КУПНО — ПРОДАЖ

ПРОДАМ або винайму 1-поверховий дім (кінець вул. Янівської) 8 кімнат, кухня, лазничка, електрика — садок. — Близчі інформації від 14—18 год. вул. Домініканська 11. п. Говиковичева. 349 1—3

НАУКА

НІМКА (студії в Англії) вчить німецької й англійської мови (торг. кореcп., стенографія). — Д-р Еммі Медер, Обертинська ч. 6. 312 3—3

ЛЕКЦІЇ НІМЕЦЬКОГО і суспільної економії дає дипльомований на університеті в Німеччині. — Зголошення тел. 251—06. 351 1—2

ПО шістьлітньому побуті в Італії вивчу добре італ. мови. Львів, Скр. почт. 319. 350 1—1

РІЖНІ

СТОЛЯРНЯ М. ФЕДИНСЬКОГО Львів, вул. Зиблікевича 27, поручає по приступних цінах гуцульсько-мистецькі уладження власних проєктів, також галятерію й інші модерні гарнітури. 2333 14-52

ГОДИННИКИ і біжутерію найпрецизніше направить українська фірма П. Карпишин у Львові вул. Домініканська ч. 7. 1930 93-0

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці за гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2741 25-0

ПЕЧАТКИ, монограми, ТАБЛИЦІ, виконує найдешевше перше та єдине українське ритівниче заведення ВОЛОДИМИР ЯРОШ, Львів, ул. Сенкевича ч. 5. 2816 22-0

ВЖЕ ВНЕДОВЗІ вичерпаються наші великі запаси приготовані до пропагандивної продажі зі знижкою 15—25% з постійних цін. Прекрасні нічні жіночі сорочки 2.95, денні жін. 2.50, теплі реформи 1.20—1.60, теплі флян. сорочки 3.90, „Астра" фабрика білля, Львів, Сикстуська ч. 2. 310 1-2

АҐЕНТИ, аґентки на Львів і провінцію потрібні. Денний заробіток 10—15 золотих. Зголошення: Львів, Готель Вікторія, покій 10. 348 1—1

ШУКАЮ ГОСПОДАРЯ, що господарив би на власний рахунок на господарстві 21 моргів, в тому 7 моргів сіножати-пасовиська, 9 моргів обсіяних озиминою, 4 км. від залізниці Львів-Стрий, до Львова 1 год. їзди зал., пов. Жидачів. Мусить мати свій живий та мертвий інвентар; чинш після умови, обняти зараз. Зголошення: „Сільський Господар", Львів, Руська 20 під „Добра нагода". 353 1—1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

лікар недуг шкірних,
венеричних та лікарської косметики

Роман Лисяк

б. приватний асистент д-ра Е. Дурделла та лікар шкірно-венер. клініки.

Львів, вул. Оборони Львова 22. Тел. 114-44.

ОГОЛОШЕННЯ

„ВОДОТЯГИ"

Бюро технічне і підприємство для інсталяцій водотягових, санітарної техніки та огрівання.

Львів, вул. Пелчинська 22, тел. 23-166
Станиславів, 3-го Мая 12.

ФОРТЕПІЯНИ, ПІЯНІНА світової марки **Б. СОММЕРФЕЛЬД**
Експорт: до Англії (Steinway & Sons - Londyn), Америки, Франції, Голяндії, Палестини, Швеції, Цейльону і т. п.
Виключне заступництво:
С. Новацький
Львів, вул. Пілсудського 17.

Під увагу приїздним до Перемишля! Смачні сніданння, обіди і вечері та добірні напитки і перекуски можна дістати лиш у РЕСТОРАНІ

Михайла Кузишина
ПЕРЕМИШЛЬ, ПЛ. НА БРАМІ 4.

Інж. Юрій Пясецький
держ. уповажнений інжинір будови
ЛЬВІВ, МОНЧИНСЬКОГО 26, Тел. 270-27
виконує всі праці з обсягу: будівництва та промислової і житлової архітектури. 336 1-7

Блаватні рештки суконні шовкові і білизняні по найдешевших цінах
поручає
Циля Шварцвальд
Львів, Леґіонів 39, II. п. Тел. 212-03.
ч. 187 4—4

Всякі тапіцерські роботи
виконує солідно і дешево
Арт. тапіцерсько-декоративна робітня
П. БОЧИЛЮК і І. ОГОРОДНИК
Львів, Сикстуська 48, тел. 113-39
На складі тапіцерські меблі.

Годинники, ПЕРСТЕНІ, ОБРУЧКИ, СТОЛОВУ ЗАСТАВУ
поручає єдина українська кляма...
Р. ТАРНОВЕЦЬКОГО
ЛЬВІВ - ПІЛСУДСЬКОГО 11
ПРИЙМАЄ ВСЯКІ НАПРАВКИ - КУПУЄ ЗОЛОТО І СРІБЛО

Нововідкрита УКРАЇНСЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ виконує ЖІНОЧІ ПЛАЩІ І КОСТЮМІВ на підставі найновіших моделів
М. ШУТЕР
бувш. крав. майстер ф-ми „Марго"
ЛЬВІВ, УЛ. ЛИЧАКІВСЬКА 28

Добре мило пере біло
„ОКСАНА"
ФАМОЗА
ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО 58

Ковдри, Матраци, Постелеве білля
поручає **МАРІЯН МЛЕКО**
давніше Коральницька
тепер **ПЛ. КАПІТУЛЬНА 2.**
тел. 237-72
(напроти катедри) ч. 254 7—...

РОЗЛАДИ шлункові
це причина початку ... недуг. Воно відбирає ... і спричинює злу переміну ... терії. Тому треба дбати ... нормальну працю шлунка ... рез реґулярне ... вання.

Зела з гір Гарцу
Д-ра ЛЯВЕРА
вживають при запал... вильнюють травлення, ... щують лагідно і ... протидіють товстінню ... люють гнильні субстанції ... призвичаюють до ... вживаємо їх теж з успіхом ... недугах печінки, нирок ... хура, жовчевих каміннях ... матизму, артретизму ... їдах і товстінню.

ЗЕЛА з ГІР ГАРЦУ
Д-ра ЛЯВЕРА

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.25
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, вина... і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. ...
Остання сторінка 1/2	зол. ...
Остання сторінка 1/4	зол. ...
Остання сторінка 1/8	зол. ...

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.